PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XII ЛИПЕНЬ — JULY, 1971 ЧИСЛО 7

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XII ЛИПЕНЬ, 1971 Ч. 7

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 7 JUNE, 1971 VOL. XII

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$5.00
Передплата до інших країн	5.00
Поодиноке число	.50

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg 4, Man.

Subscription in Canada	$5.00
Subscription in other countries	5.00
Single copy	.50

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg 4, Man.

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧАМ:

Не поміщені дописи редакція не звертає, хіба за спеціяльним, згори зазначеним застереженням. На зворот фотографій, надісланих для виробу кліше треба заадресувати коверту, наклеїти вартість поштових марок і вислати разом з фотографіями.

Кольорові фота не придатні для ілюстрації, вони виходять темні і невиразні. Для виробу клішів просимо слати звичайні фотографії, плівок (негативів) також не приймаємо для виробу кліше.

НА ОБКЛАДИНЦІ: Літо і квіти. Білі і червоні тріліюмцвітуть в тіпистих місцях лісу. Ця квітка є також емблемою Онтаріо. К. С.

— — — —

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Перед маєстатом духового портрету	1
Вінніпежці вітали Г. Гнатишин	5
Клер Кірклеид-Касґрен	5
А. Костенко — Л. Українка вітає О. Кобилянську	6
Оксана Крипс — Роля та завдання українського жіноцтва	7
А. Киянка — На душогубці	10
Є. Василів — Вшанування М. Волосевич	13
Наталія Кібець — Українці на еміґрації	
H. Hnatyshyn — "What About the Future?"	15
І. Дженіс — Заклик до матерів і батьків	17
М. Волосевич — Замість китиці калини	19
При праці для „Променя"	20
Відділ для дітей	22
Громадська і родинна хроніка	22
Річні звіти відділів	27
Домашнє господарство	32

ОДЕРЖАНІ КНИЖКИ:

Проф. Іван Огієнко — Констянтин і Мефодій, їх життя та діяльність. Історично-літературна монографія. Том І. Накладом Товариства „Волинь". Вінніпеґ, 1970.

Проф. Іван Огієнко — Констянтин і Мефодій, їх життя та діяльність. Історично-літературна монографія. Том ІІ. Накладом Товариства „Волинь". Вінніпеґ, 1970.

— — — — —

Українська книга — журнал бібліографії і книгознавства. Редагує Колегія. Видавництво „Київ", Філаделфія, 1971.

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ВИБРАНІ ТВОРИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ — Видання КУК англомовне	$7.50
УКРАЇНЦІ В КАНАДІ — О. Войценко (англомовне)	$7.50
50-річчя ЗДОБУТТЯ ГРОМАДСЬКИХ ПРАВ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ — Др. Г. Янішевська	$0.75
МИСТЕЦЬКА КНИЖКА (укр. народні вишивки і взори)	$4.00
МИСТЕЦЬКІ СКАРБИ УКР. ВИШИВОК — С. Стечишин	$1.75
ТРИ СИЛЬВЕТКИ — Л. Білецький	$1.50
У ГОРАХ КАРПАТАХ — М. Ломацький	$3.50
ГОМІН ГУЦУЛЬСЬКОЇ ДАВНИНИ — М. Ломацький	$3.50
БЛИСКУЧА ЗОРЯ — Митрополит Іларіон	$0.50
Я ВЕРНУСЯ — О. Крамар	$0.50
ОСТАННІЙ ПРОРОК — Л. Мосендз	$6.00
УКРАЇНСЬКІ ХРЕСНІ ІМЕНА — Р. Гаук	$1.00
НАВЧАЙМО ДІТЕЙ СВОЇХ УКР. МОВИ — Митрополит Іларіон	$0.20
РЕЛІГІЙНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТИ Л. УКРАЇНКИ — Н. Когуська	$0.50
УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — М. Пастернакова	$3.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ — в твердій оправі	$2.50
— в м'якій оправі	$1.50
ПРОГРАМА НАВЧАННЯ У ДИТЯЧИХ САДОЧКАХ	$1.50
ПРОГРАМА НА РІЗДВ'ЯНИЙ КОНЦЕРТ	$1.00
ПРОГРАМА НА ДЕНЬ МАТЕРІ	$1.50
ПРОГРАМА НА СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ Л. УКРАЇНКИ І О. КОБИЛЯНСЬКОЇ	$1.00
ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК	$2.00
ПРОГРАМА НА СВЯТО КНИЖКИ	$1.00

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

620 Spadina Ave.

Toronto 179, Ont.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

Vol. XII ЛИПЕНЬ, 1971 Ч. 7

ПЕРЕД МАЄСТАТОМ ДУХОВОГО ПОРТРЕТУ

Крізь призму століть, з далекої сивої давнини, виступає перед нами постать безсмертної слави жінки, володарки, що внесла такі великі зміни в життя України-Руси. Це не були зміни скороминаючі; вони внесли вічні вартости в життя нашого народу, ідеали християнства, на яких творились наші прекрасні традиції впродовж довгих віків. Цією постаттю є велика княгиня Ольга, яка вступила на київський престол 945 року.

Ми певні того, що як довго житиме український нарід, так довго буде йому просвічувати ця перша з пануючого роду жінка, яка взявши в руки святий хрест, вказала ним дорогу в майбутні віки. Минулого року ми відзначували 1000-ліття від дня смерти Великої Княгині Ольги.

Не легко сьогодні зобразити портрет і княгині і християнки Ольги з тих далеких віків, коли вона жила і діяла. Бо не важко дати її зовнішний портрет, важче було б відтворити її духове обличчя, її неспокійний дух, її вічні шукання Божої правди.

Що спонукало її шукати іншої віри від поганської? Хто показав їй красу і велич науки християнської віри? Яка рука Проведіння керувала нею і вела її майже самітну посеред бояр, дружинників, так званої Гори Києва, навіть власних дітей. І не сама Візантія та досвітня зоря християнства світила їй прикладом, бо в тих часах ще за князя Ігоря зводила Русь-Україна з Візантією свої порахунки. Життя і діяльність княгині Ольги досліджувала велика скількість істориків — українських і чужих. В тих дослідженнях було багато суперечностей, порівнювань, узгіднень і нових відкрить. Особливо впадає в очі, що й досі не усталено, де й коли прийняла чин хрещення княгиня Ольга. Останні дослідження твердять, що Ольга охрестилась таки в Києві і що в той час в Україні були вже християне, а деякі з них були і в дворі самого князя Ігоря. Та найбільш промовляючим є те, що самий нарід створив про княгиню Ольгу безліч леґенд, в яких оспівував її велику красу, мудрість, справедливість. І ці леґенди передавались з покоління в покоління.

Княгиня Ольга

А щоб вповні насвітлити образ мудрої володарки України-Руси, треба б насвітлити цілу епоху, державний устрій тих часів, економічні і політичні відносини з сусідніми народами, побут, звичай і вірування народу.

Для насвітлення дозволимо собі навести короткий уступ з книжки „Видатні жінки України проф. Н. Полонської-Василенко, яку видав Союз Українок Канади:

„...Поява жінки на престолі, яка сама править державою, є винятковим явищем для всіх часів і всіх народів. Але значення князювання Ольги для нас ще збільшує те, що сама Ольга являлася собою виняткову особистість, яка властивими їй жіночими чарами, так і видатними здібностями володаря будівника держави.

Правління її наче яскравий промінь освітлює цілу добу, дає напрямні для ліпших її наступників. Скупі історичні дані про Ольгу доповнюють і прикрашують леґенди, які в повному погодженні з цими даними допомагають нам створити великий і чарівний в той же час образ „мудрої" святої княгині Ольги.

Княгиня Ольга посіла Київський престол в середині X століття; це був час, коли відбувався процес об'єднання українських племен в одну державу, з столицею Києвом над Дніпром; коли значну участь в цьому процесі відогравали норманські вікінги (варязькі князі) з своїми дружинами; коли на всьому просторі нової держави йшла боротьба між варязькими князями та місцевими-словянськими; коли поволі поганська віра і мораль відступила перед новою вірою — християнською з його новою мораллю. В ці переломові роки княгиня Ольга займає центральні місця, як у хронологічному відношенні так і у всіх інших: З неї дійсно розпочалася нова доба, і з темряви тисячолітньої давнини, вимальовуються правдиві образи і закладається нове уявлення про високу культуру X століття, коли люди вміли розуміти й шанувати моральну силу жінки і беззаперечно протягом 20 років корились тій жінці".

Котру б історію України ми не взялись читати, а в ній досліджувати ту добу, то перед нами насамперед постануть образи жінки убитого князя Ігоря, образи княгині местниці за смерть свого чоловіка, якого в жорстокий спосіб замордували деревляни. Русь-Україна тоді була поділена на племена, які складали податок на Київський престол, в якім тоді княжив князь Ігор.

Та ці яскраві і жорстокі образи помсти, що про них так радо оповідає нам історія, це ніщо інше, як уведення порядку і дисципліни.

Певна річ, не без того, щоб княгиня Ольга не відчувала жалю за розбитим щасливим життям з князем Ігорем, бо як твердить історія, що вона вступила на престол в імені свого малолітнього сина Святослава, то до кінця свого життя вона зберегла найсвітлішу пам'ять про Ігоря віддавши своє серце і свій розум свому народові, державним питанням, поліпшенню економічного стану в країні, шукаючи мирною дорогою полагоджування політичних відносин з своїми сусідами. І так на тлі тих історичних подій вимальовується перед нами образ княгині володарки, а щойно опісля княгині християнки.

Як непересічна людина, глибоко одухотворена Ольга шукала у своїм житті високих шляхетних дій, чого не могла їй дати поганська віра, а пізнавши правди Христової науки, вона почала вглиблюватись в них, пізнавати величні Божі закони і згідно з ними правити народом. Треба також пам'ятати, що Ольга була майже самітна з своїм християнським світоглядом серед цілого свого оточення, княжого двору, служби, бояр і воїнів-дружинників. Всі вони кріпко держались поганської віри, справляли дикі тризни по покійниках. Всі ці люди знали, що княгиня має іншу віру, що вона не є з ними, що вона більше не молиться їх богам. Вона не раз зверталась до свого сина Святослава і просила його охреститись, але він не хотів. Оправдувався тим, що з нього будуть глузувати його вояки-дружинники, бояри.

Дуже цікаву картину розмови княгині Ольги і її дворового священика Григорія дає Семен Скляренко у своїй повісті „Святослав":

„Після одної безсонної ночі княгиня, запросила до себе священика Григорія.

— І ти, отче, поїдеш зі мною, — сказала вона.

— Куди, матінко княгине? — запитав він.

— До Царевого города Константинополя, відповіла вона. Зі мною поїдеш отче, яко пастир істинної віри.

— То може, матінко княгине, їдемо ми для того, щоб там взяти для всієї Русі християнську віру?

— Ні, отче, — суворо промовила княгиня. — Ти поїдеш зі мною для того, аби відали вони, що я, княгиня, також християнка і презвутора свого маю.

Священик Григорій, радіючи, що трапилася ця нагода, знову завів мову:

— Добре робиш, княгине що не береш від греків христа, але може візьмемо його в Болгар... Ти ж, матінко княгине, сама християнка.

— Вірю во Христа, отче Григорію, бо знаю, що тільки Христос захистить мене, князів, християн і всіх воєвод, купців, бояр, які ще не приймають хреста. Знаю, Христос захистить і багатьох людей моїх, їже омилися купіллю святою, й совлекли гріховні одежі ветхого чоловіка...

— Чому ж ти, княгине — денниця перед сонцем, зоря перед світлом, — сама сяєш яко місяць вночі, а не хрестиш невірних чоловіків, які не омиті хрещенням святим потопають у гріхах. Хрести, княгине, Русь, зроби християнською свою землю".

Княгиня йому відповідає:

— Не можу, отче Григорію, бо боюся. Невірним моїм чоловікам віра християнська уродство суть, не смислять бо, не розуміють, у тьмі ходять, не відають слави Господньої... Хрещу я зараз Русь, — многі сміятись почнуть і свари-

тись також, а може, отче Григорію знову піде племя на племя, земля за землю.

Замислився священик і, напевно пригадав усе, що йому доводилося чути від невірних киян, — і глузування і лайки, і погрози. І це в Києві, де під боком Гора, дружини воїни, княгиня християнка. А щож буде коли хрестити якусь весь чи мерю, всю чудь заволоцьку (північні племена древньої Русі).

— Це правда, матінко княгине, — згодився він — Русі хрестити тепер не можна. Вірити будемо, що прийде колись руській землі пізнання до Бога, початок примирення. Вірю. Будемо денно і нощно молити Христа. Так коли ж, княгине ідемо до Константина?"

Ці картини, як історична повість дають нам поняття тих обставин, які панували в Україні в тих часах. Другий дуже цікавий епізод з князювання Ольги виявляється в її подорожі до Константинополя та її посольство в імператора Константина. Звичайно, треба розуміти, що тисячу років тому подорож морем була не та, що в наших часах. Їхали човнами, так званими лодіями, якими відсталь долали гребці на веслах. Було це 957 року.

„Довго довелось княгині Ольгі з почотом своїм добиратись до Константинополя. Далекий і важкий шлях стелився перед ними Дніпром і Руським морем. Але минули вони його щасливо. Небезпечні пороги лодії пройшли по повній воді, море було спокійне, тихе, з суходолу за ними аж до землі угличів увесь час стежила й димами подавала знаки, що там усе спокійно.

Звичайно не обійшлось і без пригод. І посли і купці та й сама княгиня не боялись моря, втримували хитавицю. Проте з княжими родичками клопоту було чимало. Тільки налітав легенький вітер і навкруг розгойдувались хвилі — їх нудило, валило з ніг, вони кликали на поміч усіх богів, проклинали море, Константинополь. Княгиня Ольга, сидячи на кормі бачила їхні муки, стискувала пересохлі від вітру і морської води уста й одверталась, дивилась у далину.

Вона вперше в своєму житті бачила море, і тепер увесь час милувалась безконечними його просторами — то голубим, то синім, а то чисто зеленавим лоном, світанками, ясними днями, чудовими вечорами.

Лодії пливли не тільки вдень. Коли була добра година, то посувались вперед і ночами. Тоді на лодях всі спали, не чути було ні голосу, ні крику, над морем лежал незвичайна тиша. Тільки гребці піднімали й опускали весла та з упругами дзюркотіла вода.

І княгиня вірила, що дійде згоди з імператорами, буде в них тиха й щира розмова. Колись древні князі, а пізніше Олег і Ігор збройно ходили на Константинополь із списами й мечами. Зараз вона їде мирно, як християнка. З нею їде пресвітер, істинної віри священик Григорій..."

Ця візита княгині Ольги записана в грецьких аналах. Про цю подорож дуже широко описують історики, а зокрема побут княгині в Константинополі. Ольга довго не могла простити імператорові Константинові, який продержав її сорок днів у пристані відкладаючи час на авдієнцію. Очевидно, що це була політична причина, показати княгині Русів свою владу і силу і можливо з плянами запанувати над землями України.

Дуже цікаво описано прийом княгині Ольги імператором Константином.

„Ольга вже чула про золоту палату — Магнавру. А все таки вона не могла знати, що її чекає і ставши на дорозі Магнаври на хвилину розгубилася. Перед нею була довга і широка заля залита вогнями палата, попід стінами стояло безліч людей. В кінці палати було найбільше світла, де все сіяло золотом, височів вкритий багряним килимом, оздоблений золотими деревами, під якими стояли позолочені леви, поміст, на ньому золотий трон, на троні сидів імператор Костянтин.

Тисячі очей були прикуті до неї .Усі знали кого в цей день приймає імператор Візантії. Кожний хотів бачити, яка з себе північна княгиня, як вона одягнена і як буде поводитись у Великому палаці.

Княгиня стояла на порозі Магнаври. Була вона надто бліда, трохи сувора з темними очима, міцно стиснутими устами... Одягнена була княгиня в білу тонкого шовку з срібними хрестами сукню із золотим пружком по краях, підперезана широким червоним поясом. На плечах у неї легко лежало корзно з багряного оксамиту, оторочене соболями. Голову княгині покривала біла шовкола пов'язка, кінці якої спускались на плечі. На шиї в неї висів знак княжого роду — золота гривна з підвісками, від скронь спадали великі, прекрашені дорогими камінцями ковтки.

Жони, які стояли позаді княгині, одягнені були простіше, але достойно. Ще далі за жонами стояли чубаті з довгими бородами купці і

сли, що нагадували своїм видом воїв.

Коли княгиня рушила з місця, сталося диво. Усі в палаті стояли нерухомо, ніхто не подавав голосу, і раптом у цій тиші почулись чарівні звуки — то на позолочених деревах співали, зроблені якимсь умільцем птахи, потім заворушились, відкрили свої пащі й ударили хвостами об землю золоті леви, висували довгі язики і рикали.

Княгиня чула вже про ті дива й не звертала уваги на ті позолочені дерева й левів. Вона бачила інше. Кілька евнухів підставляли їй плечі, щоб вона сперлась на них, але княгиня рішучим рухом відмовилась. Коли ж логофет, що йшов поруч неї дав їй знак зупинитись і впасти ниць перед імператором, вона не зупинилась і не впала, а все йшла і йшла вперед, за нею йшли жінки її почоту, посли, купці, товмачі і слуги. І тільки тоді, коли до трону було зовсім близько, княгиня Ольга зупинилась, а позад неї став увесь почот. Тепер княгиня ждала, що скаже логофет.

Але логофет мовчав, мовчали всі в палаті. На їхніх очах, під урочистий спів хорів, що лунав одразу з двох камер, трон Соломона став підніматись вгору, хитнувся в одному місці і зупинився. Тепер імператор Візантії був вище всіх у палаті. Він, здавалося повис у повітрі.

— Імператор жде слова — прошепотів логофет.

— Від року руського і всіх князів його ми прибули сюди, щоб імати любов со царем греческым совершенну на всі літа... А на знак любові нашая принесли ми цареві грецькому дари наші, просимо їх прийняти на многая літа.

Хори в камері заспівали „Многі літа імператорам!

В той час вийшли купці і почали складати дари".

В цілій тій церемонії українська княгиня задержала почуття своєї гідности, не впала ниць перед імператором, лише на знак пошани низько схилила голову.

І так з цих змальованих тут образів ми повинні б зобразити собі, як духовий, то так і зовнішній портрет Великої нягині Ольги, яку наша церква визнала святою.

Остаточно — зупинімся перед маєстатом нашої далекої віками і близької нашим дням, провідниці, бо такою вона є для нас сьогодні. Уявім собі далекі княжі часи України, столицю Київ, на якого горах засіяла слава Господня, згадаймо східні і західні землі наших предків. Хай наша думка пролине століттями. Їх було аж десять. Пройдім в уяві відомі досягнення нашого народу, часи прищеплення в нім християнської культури. Пригадаймо собі собор Св. Софії в Києві, який як чудо світа простояв століття і пройшов ріжні бурі і негоди світові. Хай перед нами стане сила і велич нашої релігійности від часів Володимира, Ярослава Мудрого по сьогоднішній день.

Крапля по краплі творив наш народ свої традиції, закріпляв їх як святість, передавав їх з покоління в покоління. Згадаймо всі наші культурні досягнення — літературу, музику, архітектуру, мистецтво, науку. Згадаймо нашу церкву її високих достойників. Згадаймо якими тернистими дорогами проходила душа нашої культури — наша рідна мова. Скільки кращих синів і дочок нашого народу понесли за неї в холодні пущі Сибіру, на заслання свою молодість і життя. Шевченко віддав їй 10 років свого найкращого віку на засланні. А хто з нас не знає того, що сьогодні в Мордовії та інших таборах Московії за рідну мову караються наші письменники, гинуть найкращі квіти нашого народу. Давайте ще пригадаємо нашу героїчну історію там в Україні і в світі. Або знов таки уявім собі покоління наших батьків, які поїхали у світ, в Канаду і як сини та дочки свого народу, вірні своїм предкам, понесли у світ ті тисячолітні надбання і маленьких піонерських домах творили рідний куточок з образом Божої матері і світлом лямпадки і молитвою дітей у рідній мові.

Коли перед нашими очима пройдуть ці віки і, вся краса творчих рук нашого народу, коли пригадаємо культ пошани батьківському домові, родині то спитаємо: А як же у нас сьогодні?

Яку пораду дала б нам сьогодні, та далека наша прабабка Ольга, той маєстат безсмертя, коли б ми прийшли до неї і принесли їй свої жалі і свої скарги. А вони ж у нас такі великі — ми такі стомлені і знесилені. Бо не бракує нам хліба, достатків, добра великого, але бракує нам духа рідного.

Яку ж пораду дасть нам вона, отой маєстат, той символ наших духових вартостей, якого доля, Боже проведіння тисячу літ тому покликало до життя і поставило її на сторожі нашого життя — національного і релігійного!

І хай, же такі роковини стануть для нас символом, щоб кожного року, вшановуючи велику дату — ми могли зупинитись і сказати: Княгине — ми сповняємо Твої великі заповіти!!

Вінніпежці вітали пані Г. Гнатишин

В пятницю, 7-го травня ц. р. в залі Катедральної громади відбулась вечеря-прийняття, на якій жіноцтво Вінніпеґу вітало голову Канадійської Національної Жіночої Ради пані Галю Гнатишин з Саскатуну.

Пані Гнатишин прибула до Вінніпеґу на річні збори Провінційної Жіночої Ради, які відбувались в днях 5 і 6 травня. В середу, 5-го травня відбулась вечеря прийняття в шкільній залі Р. Б. Росел. На цю вечерю, крім представниць сфедерованих організацій прибуло гарне число гостей, а між ними поважне число українок з різних жіночих організацій. По вечері пані Гнатишин виголосила цінну доповідь (поміщена на стор. 5).

В пятницю вечером, 7-го травня гостили пані Галю Гнатишин українки м. Вінніпеґу. Вечерю-прийняття улаштувала провінційна управа Союзу Українок на Манітобу. Під час вечері гостю вітали: Марія Білоус — голова пров. управи Союзу в Манітобі, Катерина Крепякевич — голова відділу ім. Лесі Українки, Г. Ковальчук — гість з Ст. Кетерінс, Теодора Гаврисишин — уступивша голова пров. управи Союзу в Манітобі. Добр. Галина Кіцюк привітала гостю двома концертовими точками — співом з своїми молоденькими „Тополями": Лесею Комарніцькою, Марусею Кіцюк, Галиною Шевель, Лілеєю Матвієвою і сольо на піяно відограла Даруся Романик.

На цій вечері були також представниці різних українських жіночих організацій та голова Комітету Українок Канади пані Люба Чайковська.

Програму вечора закінчувано слово гості, голови КНЖР, Галі Гнатишин.

Клер Кірклеид-Касґрен, міністер туризму у Квебеку

Законодавці — пані є рідкістю в Канаді. Парлямент має тільки одну жінку (Ґрейс Мек-Інніс, НДП) і провінційні леґіслятури є так само світом чоловіків. Пані Клер Кірклеид-Касґрен, 46, квебекський міністер туризму, риболовлі і полювання є єдиною жінкою, яка колинебудь була вибрана до Національної Асамблеї Квебеку, де вона засідає із 107-ма чоловіками. Її успіх є особливо замітний тому, що підкорення жінок у Квебеку було довго традиційним.

Пані Кірклеид-Касґрен, юрист, є жінкою Філіппа Касґрена, адвоката з Рімускі і матірю трьох доростаючих дітей. Перший раз вона була вибрана як ліберальний член парляменту з монтреальської округи Жак Картьє в 1961 р. Теперішня її округа є Марґеріт-Буржуа. В тих днях цивільний кодекс Квебеку все ще вимагав згоди чоловіка, щоб жінка могла розпоряджатися власністю, а навіть, щоб могла піддатися хірургічній операції. Не диво, що перша мова пані Кірклеид-Касґрен в леґіслятурі була атакою на кодекс Квебеку, базований прямо на французькому Наполеонському Кодексі з перед 150 років і що пізніше вона фірмувала перший законопроєкт, який мав поширити права жінок у Квебеку.

Між її зрозумілим ентузіязмом для фемінистичних справ, пані Кірклеид-Касґрен завжди знаходиться час для проповідування своєї філософії відносно політичного майбутнього Канади. Вона невгнута федералістка, яка каже, що „сепаратизм принесе тільки шкоду для народу Квебеку і для народу Канади".

Пані Клер Кірклеид-Касґрен

Туризм приніс квебекській скарбниці в минулому році $869 мільйонів — третє місце після паперової маси, паперу і гірництва. З річним бюджетом $26 мільйонів, пані Кірклеид-Касґрен має амбіцію зробити туризм першим джерелом прибутків провінції.

К. С.

На нев'янучий вінок в пам'ять моїх любих і ніколи незабутих родичів: мама — бл. п. Марія Тиха, яка упокоїлась 1920 року і батько — бл. п. Іван Тихий, який упокоївся 1947 року, в їх світлу пам'ять складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Анна Хаба, Редвотер, Ал-та

ЛЕСЯ УКРАЇНКА ВІТАЄ В СЕБЕ ОЛЬГУ КОБИЛЯНСЬКУ

Хоч би як там було, а операція ноги врешті скінчилася добре. Лесине здоров'я покращало, і поетеса виїхала з Берліна до Києва. Десь через п'ять, шість днів вона була вже в Гадячі, на хуторі Зелений Гай, і запрошувала до себе в гості письменницю Ольгу Кобилянську, яка жила в Чернівцях на Буковині.

Кобилянська була визнана письменниця, але на Східній Україні про неї майже не знали. Буковина в той час була під пануванням Австро-Угорської держави, і культурні зв'язкі з нею доводились підтримувати нелеґально.

Ото ж знайомство між двома письменницями було тільки заочне.

Коли Леся довідалася, що Ольга Кобилянська може приїхати до Києва як делеґатка археологічного конґресу, вона дуже з того зраділа.

„Се справляє щастя, люба товаришко, — писала вона, — що ми скоро побачимось! Тільки я в Києві не буду, бо все одно по з'їздах та виставах мені не ходити, а сидіти дома тут у Зеленому Гаю ліпше, ніж у Києві.

Тим-то прошу Вас, швиденько огляньте виставку, подивіться на людей, послухайте трохи археологічні доповіді та й рушайте до мене сюди якомога раніше. Поки я по шпиталях лежала, мама збудували тут хорошу хату, де могли б мої приятелі з усього світу вміститися.

Околиця тут гарна, горизонт широкий. Будемо човном плавати і просто руками, коли вмієте. Будемо читати, розмовляти, я буду Вам грати Шумана і Шопена, яких Ви, здається, дуже любите, окрім того українських пісень масу. Мої сестри (їх у мене три) покажуть Вам всю околицю, побачите вже таку Україну, що „українійшої" й нема. Гойдаючись у гамаках під дубами, прочитаємо Ваші нові твори. Ви, може, що нового тут напишете, лісовий гомін, може, навіє на Вас нові мрії та думки".

Лесі Українці дуже кортіло самій побачити Кобилянську та й іншим письменникам показати, познайомити Україну з першою письменницею з того боку кордону. Окрім того, вона бажала і Кобилянську познайомити з Наддніпрянською Україною і її народом.

Прибула Ольга Кобилянська в Зелений Гай вранці 21-го серпня 1899 року. Це була чудова хвилина зустрічі двох письменниць, таких близьких духом та долею... Обидві вони самовіддано любили свій народ, обидві присвятили

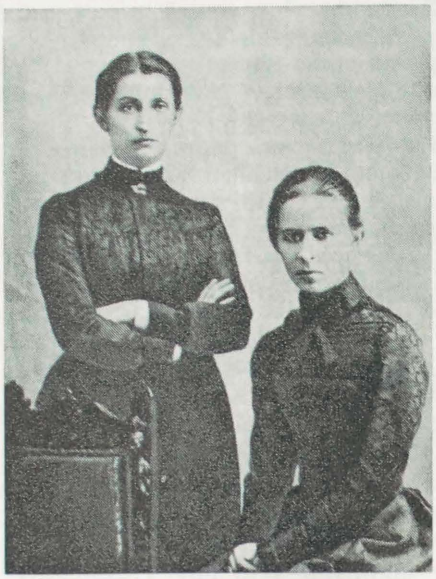

Ольга Кобилянська і Леся Українка

йому своє життя, обидві відчували його дихання і пульс.

Кобилянська пробула в Зеленому Гаю кілька днів і справила на всіх незабутнє враження.

Недаремно Леся їй згодом писала:

„Дорога панно Ольго!

Приїздіть знов до мене, та будемо собі знов вечерувати! І чай будемо пити, і Гріга гратимем, і я страшні драми та дикі фантазії розповідатиму, та й залетимо обидві в блакитну далечінь!

А тим часом бувайте здорові, люба, далека приятелько.

Мама, і Лисенки, і Старицькі і Драгоманова вітають Вас".

Київ 1963 р. **А. Костенко,**

ПОВІДОМЛЯЄМО ЧИТАЧІВ

Журнал „Промінь" в серпні не вийде — це буде час вакацій редакції. Наступне число журнала появиться за серпень - вересень. Однак просимо пам'ятати, що пошта до редакції буде приходити і відходити, тому просимо не здержуватись з висилкою передплат, пожертв чи надсилання матеріялів для поміщення в журналі.

Дописи, а головно звіти з річних зборів, які досі не поміщені, готуються до друку і підуть у числі з версня.

РЕДАКЦІЯ.

Роля та завдання українського жіноцтва в процесі їхньої інтеґрації в загально-канадське життя

Коли ми кинемо оком ретроспективно на пройдений шлях життя українських поселенців у Канаді за останніх приблизно 80 літ і проаналізуємо їхні осяги в суспільно-ґосподарській, політичній, культурно-духовій і релігійній ділянці, то наші серця наповняються почуттям гордости, бо з усіх етнічних груп, ми заняли в Канаді особливо визначне і важливе місце.

Перегортаючи пожовклі сторінки літопису українського поселення в Канаді, перед нами мимоволі виринають імена славних незабутніх піонерів їхні, подвиги, змагання і жертви, що кладучи основи господарського, організаційного громадського і духово-культурного життя української спільноти, вмуровали також і свою цеголку в розбудову багато-культурної мозаїки, загально-канадської будівлі.

Без зайвого перебільшення, можна сказати, що вже в перших десятиліттях нашого поселення, коли тільки наші батьки твердою ногою стануло на канадській землі, то перемагаючи мовні і матеріяльні баріери, негайно включилися в різно-ґранні ділянки канадського національного життя, заховуючи свою духову ідентичність.

І вже в перших десятиліттях нашого поселення ми стрічаємося з визначними українськими діячами в адміністрації, шкільництві, аґрономії, судівництві і т. д. І ще були перші прояви того здорового суспільно-ґромадського явища, ща його ми окреслюємо поняттям організаційної інтеґрації.

Бо, як слушно заявив недавно в сенаті сенатор Павло Юзик, якщо прийняти участь у загальних справах за важливий вимір справжньої інтеґрації будьякої національної групи в публічне життя, то українці дали найкращий зразок такої повної інтеґрації. Вони дали багато соток начальників громад, багато міських радників у малих і великих містах, ряд посадників великих міст, таких як Вінніпеґ, Едмонтон, і Виндсор, багато міських суддів та сотки публічних урядовців. У палаті Парляменту українська група дала 69 членів провінційних леґіслятур, включно зі сімома міністрами в Саскачевані, Манітобі, Альберті й Онтаріо, 19 членів федерального парляменту, включно з міністром Праці, достойним Михайлом Старом, як і трьох сенаторів, отже разом 91 парляментаристів.

Наше активне проникання в різні ділянки канадського життя, звернуло на себе увагу наших співгромадян, що висказуються словами високого признання, про напружену динаміку політичного і культурного життя української спільноти.

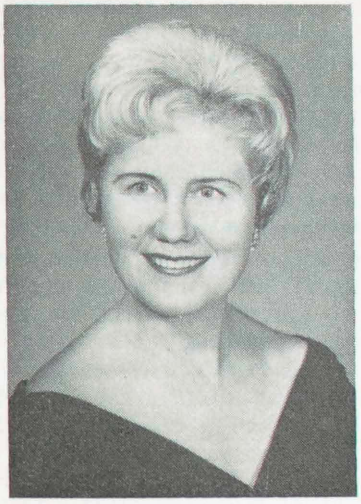

Посол Оксана Крипс

Великий німецький тижневик, „Торонто Куріер" з 5-го березня, м. року, так пише про інтеґрацію української спільноти в Канадськім житті, „з усіх етнічних груп Канади, українці займають у публічному житті, особливо визначне місце, хоч їхне число становить всього, несповна пів мільйона, вони проявляються в політичному житті, як однаково і в господарстві, чим заслужили собі на необмежене визнання.

І тут треба підкреслити одне відрадне явище, що цей процес нашої інтеґрації, мав і має характер позитивний, органічний. В наших українських умовинах він ніколи не вироджувався в механічну асиміляцію, що продовжує духових безбатченків, позбавлених національних традицій, що соромляться свого національного походження, і свого народу.

Цю питому рису інтеґрації українського стилю, чітко заобсервував федеральний міністер громадських справ, Роберт Станбурі, що на одній конференції Комітету Українців Канади в Монтералі так висловився: „Мені добре відома визначна роля, яку сьогодні відграють українці в Канаді, але мені рівночасно також добре відомо, що українці, більше від багатьох інших груп, прикладаються до своєї культури, і своїх

традицій... Зберігти свою ідентичність, є зрозумілим явищем, і це ми належно оцінюємо. Я гляджу на те як на національну активність, і можу запевнити вас, що наш федеральний уряд, це збагачування нашої спільноти вашою багатою культурою щиро вітає".

Підсумовуючи вище сказане, я хочу ствердити, що органічна інтеґрація — це наша активна співучасть в усіх ділянках життя нашої прибраної БАТЬКІВЩИНИ, при захованні і розвитку всіх національно - культурних питоменностей і традиції країни нашого походження.

В такому розумінні, органічна інтеґрація протиставиться механічній асиміляції... то є: невільничому, бездушному переходові у культурно-духову сферу інших національних уґрупувань, що є виявом свідомого заперечення культурних вартостей і традицій своєї власної спільноти. Тому виходячи зі становища українського суспільства в Канаді, ми піддержуємо концепцію канадського суспільства як мозаїки, а не, як пропонує професор Кірконел, „культурного ґоделіну", де багатства всіх, у їхній величезній різноманітності, були би тісно переплетені в єдине національне досягнення.

Українське жіноцтво вже від перших десятиліт свого поселення брало активну участь у розбудові нашого національно - культурного життя. Але ця активність спочатку не виходила поза рамці суто національних українських організацій, щойно останні роки проходять під знаком потреби виплисти на ширші загальноканадські води, і влитися в річище культурного, суспільного і політичного життя Канади.

Ці намагання різногранної інтеґрації українського жіноцтва треба уважати за здоровий прояв, який треба зміцнювати і розвивати, надаючи йому всіх рис повноти і різноманітности. Кращі представниці українського жіноцтва повинні бути заступлені в усіх ділянках збірного канадського життя... то є: в секторі суспільно-господарському, культурнім і політичнім, вносячи сюди досвід, знання, і духове багатство української спільноти.

Користаючи із нашої активної участи в різних канадських організаціях, ми маємо безпосередню можливість, інформувати наших співгромадян, не тільки про українську спільноту в Канаді, її осяги, її розвиток, але рівночасно про цілість української проблематики, українські - державницькі змагання, ролю України на Сході Европи, та її значення в укладі політичних сил цілого світу.

Будучи членкинями загально - канадських організацій, ми маємо більшу нагоду користати з різних середників комунікації, як наприклад англомовної преси, радія, телевізії, а також виступати з доповідями на українську тематику на різних з'їздах, конференціях, панелях. А інформативна освідомна праця серед інших народів поза межами України... це категоричний імператив української діяспори, і ми не можемо оминути найменшої нагоди, де є тільки можливість виконати цей наш святий обов'язок.

Особливіші умовини, серед яких сьогодні проживає український нарід на рідних землях, вимагає, щоби ми мали якнайбільше число наших людей заступлених, не тільки в культурно-освітних організаціях, університетах, але також у так важливій ділянці як політичний сектор канадського життя, де ми можемо проводити надзвичайно корисну і цінну працю для нашого народу.

В українській спільноті, ще від давних часів,покутує чомусь, нічим неузасаднена думка, що жіноцтво повинно стояти посторонь від політичного життя, а проявляти свою працю в ділянці виховній чи фольклорно - побутовій. Я думаю, що такий підхід є цілком мильний і шкідливий для цілого українського поселення, бо в рядах нашого жіноцтва є багато здібних одиниць, що можуть проявити себе надзвичайно корисно в політичнім житті.

Наша участь в загально-канадських організаціях накладає на нас певні обов'язки, й надає нашій праці певні виміри, й завдання.

Ми мусимо перш за все підкреслювати всюди принцип багатонаціональности і багато культурности Канади.

Канада, разом з її столицею, повинна фізично і духово відзеркалювати багатокультурність структури свого населення. Тому, тези Комісії Двомовности і Двокультурности не сміють нас задоволяти, бо поза англійською і французькою групою, вони не добачають сили і безперервного росту 3-го елементу, що вже сьогодні становить майже 30% всього канадського населення.

Запропонована Королійсьською Комісією концепція про двомовність і двокультурність Канади не залишає нічого іншого для цього третого елементу, як тільки влятися в англосаксонську або французьку групу, створюючи цим родом свого роду французький чи англійський „МЕЛТІНҐ ПОТ".

Таку концепцію ми мусимо всіми нашими

силами, при всіх умовинах поборювати, бо як заявив міністер Яремко під час конференції етнічних студентських клюбів, при Торонтонському університеті 8-го серпня м. року, що „зорі вселюдських ідеалів світять однаково для всіх і щоби їх осягнути, не треба нікому тратити своєї ідентичности".

Тому, говорячи конкретно, ми українське жіноцтво повинон станути на становищі і пропаґувати між нашими співгромадянами деякі конструктивні тези, що були дискутовані і зреферовані на Манітобському Мозаїчнім Конґресі, 17-го жовтня, цего року а з яких я уважаю слідуючі за найважливіші.

1. багатокультурність Канади з потребою узгляднення культур усіх етнічних груп.
2. рівнорядне трактування з боку урядів федерального і провінційного всіх етнічних груп, та допомога в розвитку їхніх культур, як складової частини загально-канадської культурної мозаїки.
3. створення умов для навчання рідних мов окремих етнічних груп у державних школах, де для цього є відповідна кількість учнів.

Без сумніву, що практичне застосування вище сказаних засад є за Комітетом Українців Канади, але ми українські жінки можемо провести велику інформативно-освідомну працю на цьому відтинку реферуючи ці питання на різних загальних канадських конференціях, чи жіночих з'їздах.

У своїй праці на зовнішному відтинку, виходячи поза межі своїх власних організацій, ми українські жінки нераз, занадто сильно підкреслюємо фолькльорно побутову сторінку українського життя, відсуваючи в тій такі основні важливі справи як політично - державницька проблематика України, питання української літератури й українського мистецтва. Інформуючи зовнішний світ про Україну, не створюймо вражіння, що ми є тільки націею, співаючою і танцюючою у вишиваних сорочках, шараварах і жупанах, але покажімо, що і наша література і мистецтво не стоїть позаду інших великих західно-европейських народів. Докажімо нашим співгромадянам історичними фактами, що Україна вже від перших століть свого існування, охоронила цілу европейську культуру і цивілізацію перед її цілковитим знищенням і загибіллю, борюючись по геройськи з навалами азійських кочовиків-номадів, і що ця сама Україна по довгих століттях перша на Сході Европи станула зі зброєю в руках до боротьби з червоними варварами, і цю боротьбу, героїчно продовжувала у другій світовій війні, леґендарна Українська Повстанська Армія.

Ці факти нажаль мало відомі у західньому світі, а передусім на нашім континенті, і ми мусимо про них інформувати всіх. Наша інформативно - освідомна праця, у такій площині буде сповненням одного з багатьох важливих завдань, в процесі нашої організації інтеґрації в комплекс канадського життя.

У цій добі хаосу, здичіння сваволі і деґенерації вищих духових цінностей, входімо в канадське життя з новим кодексом української моралі, опертої на заповітах наших прадідів,.... заповітах глибокої віри, у відвічні Божі закони, правопорядку, і пошани людської гідности.

Вносімо в наше канадське суспільство, нове поняття демократії, опертої на засадах християнської моралі й етики, та взнеслих вселюдських ІДЕАЛІВ.

Вміймо, і стараймося пов'язати високі ІДЕАЛИ добра й величі Канади й України в одну, гармонійно-нерозривну цілість. Ідім у вир життя, об'єднані духом творчого патосу, що взносив на вершини, надлюдських жертв і великих діл безсмертних синів Канади... перших будівничих і піонерів нашої великої придбаної БАТЬКІВЩИНИ об'єднані також кровю минулих та сучасних героїв України, їхніми заповітами, та їхньою боротьбою за сучасне і майбутне УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Оксана Крипс.

Олесь Доріченко

СОЛОМІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА

Вона ішла, і генії схилялись,
її монархи ждали і країни,
від оплесків гучних міста здригались,
але душа жадала України.

Вітав народ еввіва Соломіє!
Кордони відкривали їй гостинно,
але вона про землю рідну мріє,
і ніжне серце б'ється українно.

Мілан... Карузо... чарівний маестро,
схилявся перед нею сам Пуччіні,
вона пливла у росхлюпах оркестрів,
щоб свою славу нести Україні.

Квітками шлях встеляли їй столиці
за світ краси, за пісню солов'їну —
а їй напитися б із рідної криниці,
а їй побачить рідну б Україну.

А. Киянка

НА ДУШОГУБЦІ

Крізь зачинені віконниці просмикуються до покою золоті смужки. Стеляться вони на ліжку, де досипляє сон Орися. Довкола тиша, мовчить і обов'язковий будильник, а тому сонна мрія кружляє ще над дівочою золотокосою голівкою. Та ось промінчики черкнули по обличчю Орисі, заглянули в очі — й вона зірвалася з ліжка.

— От, сором який! Я ж обіцяла мамі, що вставатиму раненько й ходитиму босоніж по ранній росі. Гартуватися, як каже мама. А ось першого ж дня не дотримаал обіцянки, — докоряє собі Орися.

Сквапно одягається вона в легкий одяг, через плече — рушник, в руки — сандали, й босоніж вибігає на опромінену сонцем широку веранду, де стоїть застелений стіл і посуд для сніданку. Мати підливає квіти, що яскріють у вазонках.

— Добридень, матусю! Не думай, що я не хотіла встати раненько. Видно, що без нагадування будильника мені ще важко призвичаїтися до дисципліни, — оправдується Орися за спізнення, цілуючи свою невсипущу матір, яка й не думає докоряти дочці, що після цілорічної праці потребує відпочинку.

— Ну, звичайно, сьогодні менше матимеш приємности з ранішньої прогулянки босоніж, але глянь, як ще блищить роса. Сонце не встигло її спити, порозкошуєш, — усміхається мати. — Тільки не барися, бо скоро будемо снідати.

Орися зіскакує зі східців веранди й біжить по траві довкола будинку. У затінку ще доволі ранкових діямантів. Під їх дотиком освіжуються стопи й ранішня прохолода напоює дівчину бадьорим почуттям молодечої енергії. Побігавши вволю, Орися робить на повітрі фізкультурні вправи. У ставку, де кругом красуються верби, миється вона, роздивляючись у дзеркальнім плесі, на якому погойдується проміння. Невеличкі підпливають під роз'яснену поверхню ставка, немов вітаючи дівчину.

— Я й забула, що ми рибкам завжди приносили поживу. Чи не тому вони так зустрічають мене? — з утіхою думає Орися.

А верби, немов давні знайомі, привітно похитують зеленими головами.

— Ах, як гарно в нашому куточку! Нарешті вакації! Вільна на ціле літо! Ніяких „мушу"!! — не може опанувати своєї втіхи Орися, що оце закінчила середню школу й приїхала на дачу.

Повна молодечого піднесення, вбігає вона на веранду, де мати готується подавати сніданок молодшим дітям, які скупчилися на веранді. Орися цілує малят і помагає матері.

— Мамо, тепер не мусиш намовляти мене до їжі, як то бувало перед іспитами. Апетит у мене вовчий. Я не знаю, чи ти будеш у спромозі заспокоїти його, — жартує Орися.

— Тільки не лякай малят вовчими зубами, — сміється мати, подаючи сніданок.

Орися прихапцем з'їдає свою порцію, бо вже немає часу. Адже вона заплянувала поїздити байдаркою по річці. Так, треба поспішати, а то хто інший забере байдарку у дядька Сидора.

— Мамо, я ненадовго. Прогуляюся й замовлю у Сидора великий човен, яким поїдемо завтра всі. Прощавайте! — звертається вона до малят.

Легенька хусточка на голову, торбинка на ремінчику через плече — й Орися поспішає на берег Ірпеня.

— І я хочу їхати з тобою! Зачекай! — опам'ятавшись, кличе наздогін Михайлик.

Але Орися вже не чує за огорожею садиби.

— Усе на світі, як кажуть, зміняється. А от річка якось не змінилася, тільки трошки ніби ширша. Алеж тільки незначно ширша, — міркує Орися, милуючись рухливою стяжкою річки.

Протилежний берег трохи нижчий, і вода, розлившись, підмочує очерет. Берег, де стоїть хата дядька Сидора, — вищий, і річка ніколи не заглядає в низенькі вікна хатини.

— Агов! Дядьку Сидоре! — гукає Орися, підходячи до хати, колись білої, а тепер посірілої від дощів і вітрів.

У відповідь — тиша.

— Дядьку Сидоре! Агов!

Тиша.

Орися щосили гукає Сидора, домірковуючись, що він, хіба, десь ловить рибу. Бож він завзятущий рибалка, який без дуже важливого приводу не покине вудки.

Нарешті, змилосердившись, мабуть, відзивається басистий Сидір із протилежного берега:

— То ви, панночко, так полошите рибок? Націлився вже був зловити карася, а як глянув у ваш бік, сіпнуло — й пішов карась із гачком. А шкода, — бурчить Сидір.

— Я по байдарку, ненадовго. Оту новеньку, якою їздила торік, — можна? — питає Орися.

— Про мене, беріть хоч усі. Ніхто не приходив по них.

— А де весло?

— Що?

—Весло, питаю, де?

— У старім човні. Де ж йому бути? Оце знову зачинає клювати, — переривае раптом Сидір.

Орисі нічого іншого не лишалося, як самій з трудом розплутати ланцюг, яким була пришвартована байдарка до кілка на березі. Годі було знову відривати Сидора від карася. У байдарці місця тільки на одного, одним веслом і веслувати можна.

— Може, воно й приємніше поїздити одинцем таким човником, — міркує Орися, веслуючи то одним, то другим кінцем весла.

Попутний вітерець супроводить гостроносу байдарку й вона непомітно по течії зближується до мосту, де вода ширша, ніж була колись. Але зате чудово веслувати на її дзеркальнім плесі, де, мов на екрані, відбиваються білі пухнаті хмаринки, верболози, й очерети.

— Яка я щаслива, що знов можу досхочу впиватися красою й сонцем, — втіхою пронизує Орисю. — Гетьте всі турботи!

Блакитна хусточка зісунулася з її ясного волосся, оповитого блакитною ж стрічкою. На матовім делікатнім обличчі виступив легкий рум'янець ,а очі відбивають юну радість.

— Переїду під мостом — і на сьогодні досить, бож треба трохи погрітись на сонці. Усі вже потемніли, а я, як не з цього світу, — міркує Орися, глянувши на свої бліді тендітні руки. Мимохіть підставляє обличчя під добродійне проміння: на воді бо добре загоріти. Повними грудьми втягає сонцем напоєне повітря й здається їй, що вона перевтілюється в іншу істоту, єднаючись із природою.

— Ах, яка краса! Яка кра- -...

Зненацька човник напоровся на щось, що не пускає його плисти далі.

— О Боже! — скрикує Орися, пригадавши, що під мостом стирчать стовпи, які оце накрила вода.

Дівчина намагається відштовхнутися від стовпа, але човник не посувається вперед, а тільки безпомічно крутиться на досить широкім стовпі при кожнім русі дівчини. Вона ж не може добре роздивитися, чи нема кого близько, хто б міг помогти їй відіпхнути байдарку. Нарешті вдається їй побачити здалека над верболозами голову в брилі.

— Дядьку, дядечку, поможіть! — кличе Орися якомога голосніше, але голова в брилі мов оглухла.

— Дядечку, рятуйте! — знов розпачливо кричить дівчина. А човник крутиться, але не сходить із стовпа.

— Що за мана? — відзивається нарешті голова в брилі.

Із верболозів виходить поставний чорнобривий парубок, що був саме націлився спіймати хитрого окуня.

— Кричить якась небога! Може, топиться хто? Мара! — сердиться він, бож годі стежити за окунем, коли людська душа благає рятунку.

А тому парубок звиває вудку, гачок якої, на лихо, зачепився за пазуху сорочки й годі його швидко відчепити.

— Чиста напасть! — ще більше нервується парубок, коли голосне: „Дядечку, рятуйте!" знов доноситься до нього.

Забезпечивши вудку, парубок стрибає в широкий човен і жене по течії до „мари", що чомусь спинилася під мостом.

— Чого вона верещить, як несамовита!

Нарешті його човен опинився позаду байдарки, яка в цей мент обернулася своїм гострим носом до човна.

— Дядечку, будь ласка, відштовхніть мою байдарку, капосний пень не пускає, — ще раз, але вже тихим голосом просить Орися, зашарившись від сорому за свою необачність.

— Зараз поїдете своєю душогубкою далі, та не раджу вам у ній удруге сідати на стовпа, — глузує парубок.

— Та це ж не душогубка, а байдарка, — каже Орися.

— Здавен-давна у нас тут називають такі човники душогубками. Ану спробуйте похитнутися в ній набік, побачите, що зараз же опинитеся в воді. А як не вмієте плавати — пропадай душа, — посмішковується парубок, ніби мститься дівчині за втраченого окуня.

— Дядечку, відіпхніть байдарку, чи то пак душогубку, — просить Орися парубка, якому оце „дядьку, дядечку" засіло в печінках. „У дядьки мене пошила, а ти задивився в її волошкові очі й забув, що ти вже не парубок, а дядь-

ко"; — бентежиться парубок. На мить якесь мряковиння заслонює йому ясність думки, бо образ „мари" на душогубці добирається до його серця.

— Дядеч- -... ви... відіпхніть човник, — вже нерішуче просить Орися, бо їй уже не так спішно відбитися від стовпа й загубити з очей цього поставного дядька, на вишиванці якого зоріють українські зорі, а на комірі красується стрічка, яка так гармоніює з його палкими очима під темним чубом, що свобідно звисає з-під доморобного солом'яного бриля.

— На душогубках колись запорожці перепливали, чи, точніше, перелітали через дніпрові пороги. Але ця душогубка не для вас, коли самі не можете зсунути її з такого стовпчика, — жартує парубок, милуючись її заклопотаністю.

— Я не слаба, я на Дніпрі веслувала й не боялася, — обороняється Орися. А палкі очі парубка палять її й бентежать.

— Я теж немало попоїздив по Дніпру, будучи студентом, — мрійливо згадує парубок.

— Ви студент? — дивується Орися, глянувши на його засмаглий вид із густим рум'янцем, мужні руки й одяг.

— Тепер учитель... Кость Гордієнко, — представляється він, злегка здіймаючи бриля.

— Гордієнко?! — аж скрикує здивована Орися.

— Вас дивує що й звичайні смертні можуть носити прізвища славетних? — каже Кость. — На жаль, я не походжу з роду славного кошового Костя Гордієнка, що помагав Мазепі.

Орися ще більше бентежиться, бож вона назвала дядьком цього красеня на всю околицю, який не дібрав собі ще пари. Про це чула вона від своєї товаришки, яка знайома з Гордієнком.

— Дядеч- - пане Гордієнко, будь ласка, відштовхніть мою байдарку, бо мені ніколиться, — просить Орися, а сама готова з сорому якомога швидше зникнути йому з очей. „Що він подумає про мене? Буде глузувати, пригадуючи пригоду на душогубці" — блискавицею пронизує думка.

— Відштовхніть! — вже рішучіше просить Орися.

Кость навстоячки відпихає веслом зграбну байдарку, на якій відпливає „мара". Вітер віє в очі сильніше.

— Щасливої дороги! — здіймаючи бриля, прощається Кость.

Вітер вириває йому з рук бриля, що хвилину летить над водою, а потім течія несе його немов іграшку в далечінь.

— От, лихо! — скрикує Кость, стоячи в човні в нерішучості. Думка була в нього їхати за „душогубкою" назирцем. „Не з-за моря, хіба, ця красуня сюди прибула. Селища ж наші навкруги не такі великі, щоб не знайти її. Тим більше, коли буду знати, де вона спиниться зі своїм човником", — міркує Кость, а бриль пливе по течії.

„Мара", почувши вигук Костя „От лихо", напружує всі сили, веслуючи проти вітру. „Далі, далі від нього. Нехай не глузує з моєї необачности. Швидше, швидше!" Бажання зникнути з очей додає їй сили.

— Що скаже Василько, коли вернуся без бриля? Сам же він виплів його, сам і стрічку допасував, — міркує Кость. — „Це тобі, братику, на щастя", сказав він, даруючи бриля. А тепер отак марно й пропадати брилеві?

Кость рішуче повертає свій човен у погоню за брилем, що спинився щойно тоді, коли течія загнала його під берег у очерети. Кинув Кость мокрото втікача в човен. Завернув човен назад і глянув перед себе, чи де не побачить легкокрилу кольорову душогубку, бо те дівча вбило гостре терня в його серце. Далеченько розрізняють його очі: немов крильця тріпочуться то одне, то друге, і меншають, і зникають за закрутом річки. „Дядечку, поможіть!" вчувається Костеві так зблизька, так виразно, що він аж здригнувся. „Мана, чиста мана! Пошила тебе, Костю, в дядьки".

Зненацька кинув він оком на рибки, що в відерці під сидінням ще жили рештками сил. Подивився Кость на свою здобич — і жаль йому зробилося рибок.

— Пливіть, втішайтеся життям, — каже Кость, випускаючи рибки в дзеркальне плесо. — Що ж може бути дорожчого, ніж життя? — думає він. — І кращого, ніж молодість і кохання? — підказує серце.

В одинадцяту річницю смерти мого дорогого мужа, батька і дідуся світлої пам'яті Дмитра Йонка, який упокоївся 7 липня 1960 року, складаю в його пам'ять невянучий вінок $5.00 на журнал „Промінь".

Марія Йонка, Торонто

— — —

Кладемо невянучий вінок на свіжу могилу мого ніколи не забутого дорогого мужа бл. п. Василя Довбета, який відійшов у вічність 30 квітня 1971 року, складаємо в його світлу пам'ять $15.00 на прес. фонд журнала „Промінь".

Дружина Галя Довбета з родиною
Гамільтон.

Вшанування Марії Волосевич

23-го лютого 1971 р. відділ ім. св. кн. Ольги при Катедрі св. Володимира у Торонті вшанував п. Марію Волосевич віддану українську патріотку, яка брала участь у визвольних змаганнях за незалежну Українську Державу та невтомну працівницю при об'єднанні українського жіноцтва. Співом „многії літа" зустрів наш відділ М. Волосевич, яка зайняла призначене їй місце поміж своїми внуками, що зробило дуже гарне враження. Голова відділу удекорувала М. Волосевич корсажем та доручила подарунок від відділу. Голова освітнього комітету д-р Г. Янішевська представила і попросила до слова Софію Степанюк, голову відділу в Лондоні. Софія Степанюк у своїому слові змалювала повну картину трудолюбивого шляху М. Волосевич, її терпінь і самопосвяти.

З перших днів заснування Міністерства Освіти при українському уряді молоденька, повна ентузіязму М. Волосевич почала в ньому свою працю. Це був для неї світлий, радісний час, як висловилася сама п. М. Волосевич, час відродження Української Суверенної Держави, час коли кожний свідомий свого національного обв'язку мусів включитися у боротьбу з ворогом. М. Волосевич працювала в штабі діевої армії УНР, брала участь у Зимовому Поході в складі 2-ої Волинської Дивізії і є Лицарем Залізного Хреста, має Орден Симона Петлюри і Військовий Хрест.

В 1923-му році будучи в таборі інтернованих військ УНР в м. Каліші у Польщі, М. Волосевич не складала рук, вона була основоположницею Союзу Українок і працювала як секретарка. В м. Кремянці на Волині також була в числі основоположниць СУ і 8 літ працювала як голова організації аж до її закриття польською владою. В часі окупації м. Кремянця більшовиками в 1939 році втратила мужа — заарештований більшовиками він не повернувся до дому. Під час німецької окупації М. Волосевич в числі групи з 8-ми осіб була приречена на страту.

Одначе нічого не стається без волі Божої. М. Волосевич залишилася в живих. Переживши усе згадане. М. Волосевич не заломилася, еміґрувала зі сином до м. Холма, де знов працювала як голова СУ і була членом Архиєпископської Ради Митрополита Іларіона. За корисну працю у Холмі Митрополит Іларіон і в Торонті не залишив М. Волосевич без уваги, прислав їй

Марія Волосевич

Біблію з власноручним підписом, як благословення. Будучи на еміґрації в Німеччині в м. Гайденаи, М. Волосевич була в числі основоположнпць ОУЖ першою її головою. В Торонті п. М. Волосевич є довголітньою, жертвенною членкою СУК ім. св. кн. Ольги при Катдері св. Володимира.

Першими привітали М. Волосевич її внуки. Анна Троян, назвала її своєю духовою бабусею, яка вчила її маленьку любити свій народ і Україну. Добр. О. Василів підкреслила заслуги п. М. Волосевич, як матері і бабуні. Від Державного Центру, президента М. Левицького і виконного органу привітав п. М. Волосевич, представник до уряду УНР інж. І. Янішевський, як Лицаря Залізного Хреста. Голова культ.-осв. ком. д-р Г. Янішевська прочитала привітання від відділу.

М. Волосевич щиро подякувала п. С. Степанюк за слово про її життя і заслуги перед українським народом та усім хто спричинився до її відзначення. На закінчення відбулося чайне прийняття. Їжу поблагословив о. Митроп. Д. Фотій. Після чаю Валентина Лавринюк, Стахів та інші заспівали українську народню пісню „Місяць на небі". Ця імпреза була виявом пошани і признання усім тим відомим і невідомим героям, які змагалися в нерівній боротьбі і змагаються за визволення України, серед яких була і п. М. Волосевич.

Є. Василів, прес. реф.

Наталія Кібець

По країні наших батьків

УКРАЇНЦІ НА ЕМІҐРАЦІЇ

Тяжке життя на рідних землях, гнало людей на чужину на еміграцію. Випадки еміграції знані вже з княжої доби. У багатьох випадках були це князі та їх дружинники. Літопис називає таких емігрантів „ІЗГОЯМИ".

Ширший еміграційний рух спричинили напади монголів у XIII ст., коли велике число українських духовних осіб і купців переїхало з України на північ московської землі. Перші великі еміграції виразно політичного характеру дало XVIII ст. (еміграція Мазепи після невдалого бою під Полтавою в 1709 році з московським царем Петром I); еміграція запорожців після зруйнування Січі 1775 року. Більшість усіх цих еміграційних рухів відбувалося на терені суміжні з Україною. У висліді, такі еміграції причинювалися звичайно до поширення української етнографічної території в напрямі на дельту Дуная, Криму і Північного Кавказу. Перше переселення українців у дальші, чужі землі мало місце при кінці XVIII ст., коли австрійська влада поселила кілька тисяч закарпатських українців на землі нинішньої Югославії (Бачка, Сірмія, Босна) залишених турками.

Сильніші еміграційні рухи зачалися у другій половині XIX ст. З Центральних і Східніх українських земель еміграція йшла в більшості на схід (Надволжанщина, Кавказ, Сибір, Далекий Схід, Центральна Азія). Із Західних земель, що були під зверхністю Австро-Угорщини (Галичина, Буковина, Закарпаття) — на захід до Американських країн (ЗДА, Канада, Бразилія, Аргентіна, Венесуеля). Ця еміграція мала суспільно-економічний характер і охоплювала майже виключно селян. Велике число емігрантів головно тих, що виїхали до Америки, верталися по якімсь часі назад до рідних місцевостей і зароблением грошем розбудовували господарство.

Велика світова війна і окупація України Росією, Польщею, Румунією й Угорщиною спричинили нову хвилю еміграції, яка охоплювала вже всі суспільні шари, а головно військовиків, учасників визвольних змагань.

Та найбільший еміграційний рух спричинила друга світова війна. За межами України найшлися сотні тисяч українців усіх суспільних шарів. Нові емігранти поселилися не тільки в країнах давньої еміграції, але й в багатьох нових.

Після замкнення всіх українських земель у кордонах СССР еміграція звідтам до вільних країн світу припинилася цілком. На її місце прийшли великі переселенчі рухи пляновані урядом до безлюдних чи майже пустих просторів совєтської Азії і підбігунових околиць Европи.

Ще хочу навести такі статистичні дані, а саме: порівняння кількості населення в Україні з територією деяких американських стейтів.

Якщо в 1912 році на терені України було 39.7 мільйонів населення, то в тому ж році на американській території (Пенсильвенія, Огайо, Індіяна, Вест Верджинія, Кентаки і Іллінойс) було всього 24.3 мільйона населення. В цьому ж році на цілій українській території було 53.4 міл. населення, на американській еквівалентній території (до вище згаданих стейтів додайте ще Мічіґен, Вісканзін, Айва і Міссурі) — 34.9 міл. населення.

В 1962 році на терені совєтської України і в Америці (у 6-ти стейтах) кількість населення була однакова, те саме і на цілій українській території і девяти стейтах Америки.

Який же напрошується з цього висновок?

Якби український нарід вів активну збройну боротьбу за визволення свого краю від загарбників починаючи з 1917 року, то мав би свою державу і волю і напевно мав би менше втрат людських, матеріяльних і духових.

У першу річницю смерти мого незабутнього мужа, батька і дідуся, бл. п. Корнила Редкевича, який упокоївся 8 липня 1970 р., складаю в Його світлу пам'ять як невянучий вінок $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина К. Редкевич, діти і внуки. Монтреал

— — —

В пам'ять наших дорогих родичів, бл. п. Антона і Катерини Мазур, які за життя проживали в Етелберт, Ман. та батька бл. п. Томи і матері бл. Варвари Левицьких, які проживали в Україні в їх світлу пам'ять складаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Марія і Кирило Левицькі, Вінніпеґ.

— — —

У першу річницю смерти нашого дорогого вуйка бл. п. Олекси Гояна, який упокоївся 31-го березня 1970 р. у Норт Бетелфорд, Саск.

У його світлу пам'ять складаємо на журнал „Промінь" $5.00.

Юрко і Анна Ріпак Саскатун, Саск.

PROMIN

Vol. XII, 7 ENGLISH SECTION July, 1971

"WHAT ABOUT THE FUTURE?"

An address delivered by Mrs. Helen Hnatyshyn, the president of the National Council of Women of Canada, at the annual meeting of the Local Council of Women of Greater Winnipeg May 5, 1971 at the R. B. Russell Vocational School. — Editor's note.

I would like to review briefly tonight the ideas and ideals upon which the N.C.W.C. was based and which have nourished our organization throughout its 78 years. These ideals were never more needed than they are today. There is no doubt about the trend towards the gradual disintegration of modern society. It is assailed on one side by all sorts of ideological propaganda, while on the other it is unsure of itself, vague about its goals, and uncertain about remedying the situation.

It must also be said that never have Council women been more vigilant to bring to the communities in which they live the Council principles of cherishing the value of the individual, or exercising justice and compassion in human relationships and of promoting understanding.

The N.C.W.C. was organized on October 2nd, 1893 with three nationally organized Societies becoming federated. They were The Girl's Friendly Society, The Dominion Women's Enfranchisement Society and The Women's Art Association. Seven local Councils were organized the first year. They were Montreal, Toronto, Hamilton, Ottawa, London, Winnipeg and Quebec City. Two years later, on October 15th, 1895, the Regina Council was organized. Lady Aberdeen met with Council members two weeks later to explain the aims of Council, and to give inspiring guidance to this noble bond of pioneer women of Regina. The Regina Council has worked faithfully and well in the intervening 76 years, for which I would like to express the grateful thanks of the N.C.W.C.

The N.C.W.C. was organized to fill a need for a common meeting ground for women's organizations. Lady Aberdeen and the women of her time were women of vision and courage, realizing that by co-operating and pooling their ideas, efforts and time, women could be an impelling force for social development.

Mrs. Helen Hnatyshyn

Councils have, throughout the years, continued to take conscientious action relating to problems in our communities. Councils at all levels have been concerned with problems which new scientific advances, increased mobility, the expansion of the communication media, have brought to the individuals, to the family unit, to the relationships among groups in our communities. They have seriously studied the implications of the principles of human rights, the opportunities for training, for employment, for protective labour legislation, and equal pay. They are concerned that social institutions keep pace with growing urbanism, day care nurseries, conselling and special assistance to youth, the establishment of juvenile courts and juvenile court committees. They have provided the machinery for joint action on behalf of the mature and aging citizens of our society. They are profoundly concerned with the condition and environment of human life, whether it be physical — the pollution of our water, air, food and space — or whether it be intellectual and spiritual.

It is difficult to pinpoint any special achievement of the N.C.W.C. Perhaps it is enough to say

that Council has participated actively in every reform which has taken place in the last 70 years. The National Council has never been a pressure group but has gone freely to the Government with suggestions, requests and sometimes demands for justice. I think we still agree with Lady Aberdeen, who said "When people feel they possess a real influence in affairs, they have little temptetion to be aggressive. The policy and fixed principles of our Council has been to trust the men and to endeavour ever to work in co-operation with them towards the aims we have in view. We have found the policy to be the truest and we have found our confidences rewarded".

What about the future?

Life does not remain static and Councils must be prepared to adapt to changing conditions. This may require modifications of structure, goals, and perhaps even a change of objectives. The annual meeting in Halifax will be faced with a grave resposibility. Recommendations for change, from Councils across Canada, will be presented to the meeting and its decisions will set the pattern for our work, our set up and our direction for years to come.

Of deep concern to the N.C.W.C. is the future of women's organizations as we know them. One cannot reflect on the trend today for any length of time without wondering if time is not running out.

A grim fact facing many women's organizations today, is that there are not enough willing and able women coming up through the ranks to take on responsible positions in the organizations.

There is a strange apathy to becoming involved in the voluntary work in our communities. To large numbers of women volunteer work is no longer fashionable or desirable. Although women today are better educated, more skilled, have more leisure time, many of our brightest and most capable women prefer to opt out of making any real contribution to society. Ever increasing numbers are seeking employment outside the home. In the last few years, there has been a striking and curious lack of interest on the part of women in taking their proper role in the affairs of their country. They are forfeiting their responsibility and are allowing a small minority to carry the load on their behalf.

Women must become more influential leaders in public opinion. They must make themselves heard in a responsible and positive way. There is no one keeping women back but women themselves.

The Report of the R.C.S.W. clearly indicates that the role of women in society today leaves much to be desired. This fact alone constitutes an injustice against which all women must fight.

May I digress a moment here and bring to your attention N. C.'s great concern pertaining to our committment to promote public interest, encourage discussion and provide feed back to Government concerning the recommendations of the Royal Commission on the Status of Women. As you know N. C. undertook to publish and distribute a Study Guide to the Report, which is called "What's in It". The sale of this Study Guide is going exceptionally well, but I would like to stress another aspect of this undertaking and that is a serious and indepth study of the Report by our Councils. This report is going to affect the lives of Canadian women very significantly in the years to come and it is of the utmost importance that every woman in Canada be acquainted with its contents. Councils are urged to contact all federates and perhaps more important, groups of women not federated and encourage them to obtain copies of our Study Guide. Invite them to join your study groups, or encourage them to set up their own discussion groups. Every woman, every library, every school, University and office should have a copy, and should be made aware of the significance of this Report.

Because Councils of women provide leadership in a community it should be their responsibility to instigate and promote matters of concern pertaining to women. They should encourage women to assume some of the burdens and responsibilities of the society they live in. If we want equality and a higher order of ethics, we must be prepared to participate fully in the affairs of our society.

It amazes me to see with what vengeance some women have espoused the cause of the women's liberation movement and yet how silent the majority of women are regarding the erosion of moral standards, the permissiveness of our society, the filth and garbage that's passed off as entertainment in our movie houses, our television programs and on our newstands. The insidious, but subtle propaganda that we are faced with daily — that a new society is on its way and we must be prepared to accept it. Marriage as we know it is obsolete. We are told that in the future, marriage will be a contract drawn up for 5 to 10 years, reviewed at the end of that time by the partners to see whether it was worth continuing the mar-

riage. What would such an arrangement do to children, who need love, security, and some semblance of stability to grow into mature, well adjusted human beings. The young people who throw stones and Malotov cocktails, who loot and burn, who sniff glue, smoke pot and take L.S.D. trips are someone's children. The transient youth that crowd our highways are looking for something the home no longer provides. What went wrong? Why? Are we concerned enough to find out? By our passive attitude, we are in fact, condoning this flagrant demoralization of our society, and the disintegration of family life. Some feel that women's organizations have outlived their usefulness. I feel that we as women, are facing the greatest challenge of all time — the preservation of home and family.

Toynbee enunciated a great truth when he said that the 20th century will not really be remembered for its great discoveries, its scientific achievements, its immense leap forward into space, but rather will future historians refer to it as the first time in man's long history, when people were greatly concerned about distress, about poverty, about man's inhumanity to man, and set about doing things to remedy these ills.

Women have a great role to play in maintaining and guarding moral values, which do not change in a changing world. Will they choose to do so?

ЗАКЛИК ДО МАТЕРІВ І БАТЬКІВ, ЯКІ МАЮТЬ ДІТЕЙ В РЯДАХ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК

„Господи і Боже наш! Ти поблагословив потомками наше супружжя і поставив нас учителями і провідниками дітей; Ти віддав нам в руки виноградник свій, який ми маємо доглядати. Тому молимо Тебе, Господи, дай нам розум ясний і волю непохитну, щоби ми могли розсудно і вміло виховати тих, яких Ти дав нам, на людей гідних і на праведних слуг Твоїх. Благослови, Отче Небесний, і дітей наших, влий в їх серця добру волю, добрі бажання, добрі заміри і любов до всього, що розумне, що праведне, і святе. Покривай їх і нас Твоїм святим благословенням, а ми славити будемо Тебе у всі дні життя нашого".

Кожний батько і мати, які мають діти, мусять подібно молитись, до Бога, щоб Він їм допомагав виховати діточок по Божому закону.

Не завжди легко навчати дітей того, що є добре, бо поведінка цілого світу має великий вплив на наших дітей. Діти від найменшого віку до юних літ все з оточення втягають у себе. Мати може навчати свою дитину шанувати та поважти те, що вона думає є важливим у людському житті. Але насамперед треба рішати, що є потрібне в житті кожної людини. Щоб це якнайкраще пояснити — розповім про одну матір.

В одній країні жив чоловік з своєю жінкою. Кожного дня вони просили Бога, щоб Він їх поблагословив дитинкою. По багатьох роках народився їм син. То був звичай у тій країні йти до церкви раненько в день хрещення та молитись до Бога, щоб Він тій дитині дав те, що батьки йому бажають.

Кілька днів перед хрещенням сина, мати сиділа біля колиски та й думала про ту молитву.

Іванна Дженіс

Мислила вона собі ось так: „Багато батьків бажають своїм дітям великого багатства, але, багатство не все приносить велику радість. Я буду молитись про щось важніше. Чи я повинна просити мудрости? Чи відваги? Чи щоб він мав багато приятелів? Чи може про те, щоб він був вродливий?"

Вона так пильно думала, що не бачила жебрачки, яка увійшла в хату, бо двері були відчинені. „Коли ти думаєш про молитву на день хрещення, слухай уважно, що я тобі скажу. Чо-

тири дари дасться твоїй дитині. Ти вибирай чотири дари, що ти вважаєш за найконічніше і вони будуть дані твойому синові", промовила жебрачка. „А хто ти є? Яку ти власть маєш дати мені таку обіцянку", запиталась мати. „Я тільки жабрачка, про власть я тобі скажу в день перед хрещенням".

Без дальшого слова жабрачка вийшла з хати та й пішла собі дорогою. Мати вирішила, що не пошкодить вибрати чотири дари для свойого сина. Вечером, вона розповіла все чоловікові. Він радив залишити дитину в сусідки а піти в інші села розвідати про ці дари.

На другий день пішла мати у свою подорож. Цілий день вона приглядалась на обличчи людей, які проходили біля неї. На кожному обличчю вона бачила незадоволення, журбу, злість, заздрість, та навіть страх.

Над вечір вона прийшла до одного села. Діти бавились на майдані. Мати тут зупинилась троха відпочити, бо втомилась. Довго дивилася вона на дітей. Вони кричали, сміялись, і здавалось, що про все вони забули, так перейнявшись цією грою, в якій вони брали участь. На їх обличчях сяяла правдива радість. Мати промовила: ,Це є дуже важний дар: Я буду просити дар радости в забаві".

На другий день, раненько мати продовжувала розшуки. Вона побачила шевця, який йшов дорогою та насвистува веселу арію. Його очі були звернені, то на небо, де хмари пролітали, то на пташку, яка співала в зеленому дереві. Мати зараз відчула, що знайшла веселу людину. Так слідкувала вона за ним аж до його крамнички. Через віконце вона бачила як він почав працювати над шкіряними чоботами. Він ще свистав веселу мелодію. Коли мати увійшла в крамничку, швець сказав: „Доброго ранку тобі... чи ти хочеш червиків?'

„Ні, я шукаю за чимсь важнішим, як черевики. Я шукаю за чотирма дарами веселости. Один я знайшла в дитячій забаві. Я відчула твою веселість цього ранку. Скажи мені який дар приносить тобі таку веселість?"

Швець усміхнувся та відповів: „Моя праця".

„Всі люди працюють, але не всі вони є веселі", сказала мати.

„То є правда. Щоб жити треба їсти, щоб їсти треба робити. Задоволення в моїй праці дає мені веселість".

„Це дуже важний дар", сказала мати, і вийшла надвір.

Цілий день мати йшла, але не бачила одної веселої людини. Не бачила... але під вечір вона прийшла до маленької хатинки. На сходах сидів старенький чоловік і жінка. Вони дивились, як сонце заходило та кидало рожеві проміння на небо. Вони не говорили, але їхнє обличчя відзеркалювало тиху радість. Мати стала та просила їх: „Скажіть мені який дар створив таку веселість у вас?"

Старенький чоловік осміхнувся, обняв рукою свою жінку, та й промови: „Веселість не є щось такого що одна особа може осягнути. Веселість створює одна особа в другій. Коли є любов поміж людьми то там буде веселість".

Мати подякувал їм та хотіла йти далі, але жінка сказала: „То є ще один дар, найважніший за всі інші".

„Прошу скажіть мені" просила мати.

„Ні, ти ходи з нами а ми його тобі покажемо", сказав чоловік.

Вони пішли дорогою, чим раз більше і більше людей вступало в похід з ними. Мати почула церковні дзвони, що скликали людей на вечірню відправу. Вона дивилась на лиця тих, що з ними ішли — але тільки бачили журбу, огірчення, страх, втому, неспокій та тривогу. Коли мати ввійшла в Церкву, вона прирікла подякувати Богові за те, що їм народився син.

У молитві вся тривога минулих кілька днів десь поділась. Звуки церковного співу й молитви прогнали всю журбу з її серця. Мати відчула душевний спокій! У ту хвилину вона подумала — „Мій син мусить відчути цей душевний спокій". Розглянулась вона на селян — вже не бачила неспокою. Вони прийшли всі разом помолитись Богу... та всім Бог дав душевний спокій.

Коли жабрачка прийшла, вона запиталася: „Чи ти вибрала чотири найважніші дари для свого сина?"

„Так, завтра я буду просити, щоб мій син зазнав:

— Радість в забаві, задоволення в будь-якій праці, єдність в любові та душевний спокій".

„Ти розумно вибрала дари. Ці дари будуть дані йому", сказала жабрачка і пустилась виходити з хати.

„Пожди! Ти мені не сказала, яку власть ти маєш дати ці дари мойому синові".

„Я лише казала, що він буде обдарований цими дарами. Я не казал що я їх дам. Тільки Бог має волю такі дари дати".

Це оповідання показує, що кожна дитина, яка народжується має дар дитячої забави, але є потреба навчати її задержати той дар в житті тоді, коли вона постаріється. Кожна дитина має здібності працювати, але є потреба навчати дитину осягнути задовлення в будь-якій праці. Кожна дитина має єдність любови — треба навчати дитину поширювати цю любов поміж ближніми та дбати щоб заздрість, ненависть і страх не знищили любов, коли дитна підростатиме. Дитина може зазнати душевний спокій лише тоді, коли вона буде знати, як молитись до Бога, сама й з іншими.

Для нас матерів і батьків членів СУМК-у заява цього оповідання є дуже важною. Мати, про яку іде мова, дбала про будучність свого сина. Вона шукал „щастя" йому та не жаліла свого часу і труду.

Дитина, яка виростає в домашньому огнищу, де немає теплоти до рідної мови, молитви, праці та організації не може чутися щасливою.

У єдності праці СУМК-у знаходиться та розвага, любов і духовне заспокоєння про які говорила мати і жабрачка. Лише ми, батьки, можемо розвивати „щастя" до повної вартости у своєї дитини.

Коли ми це виконаємо наші діти будуть щасливі.

Приготовила в квіті 1970 р.

Івана Дженис,
реф. Молодечих Відділів СУМК
при Союзі Українок Канади.

ЗАМІСТЬ КИТИЦІ ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ НА СВІЖУ МОГИЛУ СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТИ ВАЛЕНТИНИ ЗАВАДСЬКОЇ

21 березня невблагана смерть несподівано забрала визначну українку Валентину Миколаївну Завадську з дому Ходорович.

Валентина Завадська народилася в Києві 21 листопада 1886 р. В 1904 р. закінчує Міністерську (Ольгінську) гімназію, та здає додатковий іспит з латини при 2 Київській мужеській гімназії. В 1906 р. вступає до університету Св. Володимира на правничий факультет і закінчує його в 1909 р. Одночасно учиться співу в консерваторії.

Мені доля пощастила познайомитися з Валентиною Миколаївною в осені 1917 р., коли вона працювала на відповідальному становищі при Київській Шкільній Окрузі.

З початком революції Валентина Миколаївна зі своїм мужем — судією Віктором Завадським прилучуються до українського руху. В 1918 році вступає до партії соціалістів-федоралістів, а також на працю в Міністерстві Освіти до Департаменту Середніх Шкіл, як діловод персонального складу Департаменту, а пізніше начальник відділу Середніх Шкіл.

Ми, тогочасна молодь, дуже поважали і любили п. Завадську, бо це була взірцева дама-аристократка не тільки з походження, а була також аристократкою духа. Рівночасно то була дуже симпатична і мила пані, яка до нас молодих відносилася як до колег і приятелів.

В 1919 р. коли уряд і міністерство УНР мусіли залишити Київ, перед переважаючою кількістю ворога, п. Завадські залишаються в Києві і провадять конспіративну працю з доручення Уряду Директорії. В 1920 р. під час наступу українського війська на Київ родина Завадських залишає Київ назавше і еміґрує в місце осідку уряду УНР в м. Тарнів в Польщі.

Тяжке положення українського інтернованого війська по таборах та велике число хворих турбує українське суспільство. В. Завадська при допомозі д-ра Івана Липи закладає „Українську Жіночу Спілку допомоги хворим і раненим старшинам і козакам", очолює її як голова аж до свого виїзду до Львова в 1921 р. Сл. пам. Головний Отаман С. В. Петлюра висловив письмову подяку за цю працю. Приїхавши до Львова В. Завадська працює в двох гімназіях — Рідної Школи і С. С. Василіянок, викладаючи історію і французьку мову. У Львові Валентина Миколаївна навчає також, на українському тайному університеті і дає приватні лекції.

Валентина Завадська

Одночасно з зарібковою працею Завадська на запрошення відомої організаторки і основоположниці Союзу Українок, Мілени Рудницької приймає обов'язки референтки чужеземних і дипльоматичних зносин в Головній Управі Союзу Українок. Коли ж у Львові було засновано Т-во Жінок з вищою освітою то її було обрано головою Товариства.

В 1929 р. залишає Львів і переїзджає до Варшави. Спочатку учителює в гімназії, а потім дістає працю в судівництві як присяжна перекладачка при судах.

Почуття українського громадського обов'язку кличе Завадську до праці в Союзі Українок Емігранток і тут Вона стає заступницею голови. В Союзі Валентина Миколаївна користується пошаною, бо її вибірають делегаткою на міжнародні Жіночі конгреси у Відні, Празі і Станиславові, а також на конгрес Слав'янських Жінок у Варшаві. В 1930 р. дістає диплом Варшавського університету з романістики.

В наслідок другої світової війни родина Завадських змушена покинути Варшаву і переїзжають до Німеччини.

По капітуляції, св. пам. В. Завадська працює в таборах УНРРА, потім ІРО, де повнить функції голови таборової Ради і члена між таборового суду.

В 1950 р. Валентина Миколаївна разом з родиною емігрує до Канади й оселюється в м. Торонто. Тут В. Завадській пропонують працю в Воєнно-Історичному Інституті заснованим Генералом М. Садовським. Стає членом дирекції, а з 1953 року адміністратором. В 1955 році вступає до Союзу Українок Канади. Від імені СУК була представницею до Жіночого КУК, в якому виконувала обов'язки заступниці голови, представниці до КУК та пресової референтки.

В особі Св. Пам. В. Завадської стратили визначну українку патріотку, Людину з щирим серцем, яка самовіддано працювала для свого народу, в силу можливости аж до останніх днів свого життя. П. Завадська була лицарем Воєнного Хреста.

Взнак пошани і любови до Покійної під час Панахиди в каплиці та під час похоронних відправ в Церкві і на кладовищі було багато приятелів і знайомих, а могилу вкрито великою кількістю квітів.

Над свіжою могилою попрощав зворушливими словами, підкреслюючи всі заслуги Покійної о. Митрат Д. Фотій, а під час поминальної тризни попрощали дорогу Приятельку в далеку безповоротну дорогу, а Мужеві Вікторові, Доні Євгенії, зятеві Теофілеві і внукові Юрієві висловили щирі і сердечні співчуття друзі і знайомі.

Від Українського Державного Центру, — інж. І. Яніševський від Жіночого КУК — голова д-р З. Плітас, від відділу СУК імені Кн. Ольги п. М. Божик, від приятелів П. К. Федорів і добр. Є. Васильїва.

Доні і Зять покійної подякували СУК за приготовання перекуски, а всім присутнім за участь в похоронах та за щирі прощальні слова Покійній, і за вислови співчуття родині.

Спи спокійно Дорога Валентино Миколаївно з надією, що Україна, для якої Ти не жаліла своїх трудів і сили буде Вільною і Незалежною Державою.

А мені нехай буде вільно, щоб ці скромні слова були китицею червоної калини, яку я принесла, але розгубившись забула положити на труну.

М. Волосевич

ПАМ'ЯТНИК НАЙДОРОЖЧИМ

В першу річницю смерти нашого дорогого Тата, бл. п. Николи Горбая, який відійшов від нас 10-липня 1970 року і нашої Мами, яка відійшла від нас 18 липня 1944 року.

Словом-пам'ятником вшановуємо також родичів мого чоловіка, бл. п. Йосипа і Галі Кравчуків. Складаємо в їх пам'ять на журнал „Промінь" $10.00.

Анеля і Іларій Кравчуки,
Сурей, В. С.

— — —

Провінційна управа Союзу Українок на Алберту складає нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Ядвиги Котишин з Мирнам, Алберта, яка упокоїлась 3 березня 1971 року в її пам'ять засилає $10.00 на журнал „Промінь".

За Пров. управу Союзу Українок
Анна Звоздецька — голова Докія Корпан, секр.

— — —

Замість квітів на свіжу могилу, бл. п. Розалії Слонь з Лонґ Бренч, яка упокоїлась 29-го квітня 1971 р. складаємо 10 дол. на пресовий фонд журнала „Промінь", а рівнож складаємо глибоке співчуття засмученій родині.

За відділ ім. Софії Русової в Лонґ Бренч,
М. Мартинюк, кор. секр.

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Гамільтон, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, реф. М. Пелепяк переслала $15.00 на передплати.

Давфин, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, реф. М. Білоус $15.00 на передплати.

Йорктон, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, реф. П. Семенюк переслала $30.00 на відновлені передплати.

Саскатун, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. М. Гарбус $25.00 на передплати.

Торонто — Відділ ім. княгині Ольги, реф. А. Бельбас $10.00 на передплати.

Тандер Бей, Онт. — Відділ ім. О. Пчілки, А. Стасів $15.00 на передплати.

Айтуна, Саск. — Відділ ім. Св. Ольги, реф. М. Березюк $20.00 на передплати.

Реджайна, Саск. — Відділ ім. Доньки України, реф. Н. Зенчишин переслала $15.00 на передплати.

Норт Бетелфорд, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, реф. М. Гарасимів $15.00 на передплати.

Ню Вестминстер, Б. К. — К. Демйон переслала $15.00 на передплати.

Едмонтон — Відділ при Катедрі св. Івана, Л. Голубіцька переслала $15.00 на передплати.
Емма Верхомин $20.00 на відновлені і нові передплати.

Лашін, Кве. — Відділ ім. Княгині Ольги, секр. М. Тихонова переслала жертву на прес. фонд $41.50

Вайта, Ман. — Відділ ім. О. Кобилянської, секр. М. Тимчук переслала на прес. фонд 10.00

Скарборо, Онт. — Відділ ім. Св. Анни, секр. Т. Косурко переслала 5.00

Егремонт, Алта. — Відділ ім. О. Басарабової, секр. А. Лукасевич переслала 3.00

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

Пані Т. Лазарович — Едмонтон 5.00
Пані Т. Слонецька — Торонто 3.00
Пан Іван Макух — Вінніпеґ 3.00
Пані В. Славська — Годсон Бей, Саск. 2.50
Пані Марія Костюк — Мусідора, Алта. 2.00
Пані Марія Костецька — Брендон, Ман. 2.00
Пані А. Присіжна — Вірдейл, Саск. 2.00
По $1.00 — К. Грабовська — Давнсвю, Онт.; Е. Кудла — Келовна, Б. К.; Анна Г. Вахняк — Ґронлид, Саск.; Анна Охрій — Кіндерслей, Саск.; Самець-Аптека — Айтуна, Саск.; Ірина Манько — Ошава, Онт.; М. Панчишин — Едмонтон.

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Пані Клавдія Долинчук — Толстой, Ман. **1**
Пані А. Бельбас — Торонто **1**
Пані Кароля Демйон — Ню Вестминстер, Б. К. **1**
Пані Марія Рудей — Керот Ривер, Саск. **1**
Панна Т. Гаврисишин — Вінніпеґ **1**
Пані Е. Верхомин — Едмонтон **1**

Усім особам, що збирають передплати та пожертви на пресовий фонд і всім жертводавцям щиро дякуємо. Нових передплатниць вітаємо.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

ВЕРХОВИНА

Блакитне небо в головах,
В ногах — діброви сині.
Орли мандрують по верхах,
Овечки в полонині.

Соколом бистрим плине зір
По рідній всій сторонці —
По збочах гір, зелених гір,
На лан блискучий в сонці.

Лани, як золото, блищать,
Як стрічки, в'ються межі.
За ними мріє сіножать
В заквітчаній одежі.

Як біла нитка, в'ється шлях
Од тих ланів на села —
Там і моє село в садах
І хаточка весела.

М. Підгірянка

ПРИГОДИ ЦІПИ

В сім'ї курчат Ціпа була найменшою. Її братики і сестрички он як попідростали, а вона так і залишилась маленькою. Ніжки, як сірнички, хвостик ледь помітний, а голівка, наче квасолинка, з чорним дзьобиком.

Одного разу з мамою, братиками і сестричками Ціпа пішла до лісу. Весело було. Мама час від часу скликала всіх до себе і частувала знайденим зернятком або ягідкою і доглядала, щоб ніхто не відбився від гурту.

Ціпа, схопивши зернятко, побігла за грайливим метеликом і потрапила на галявину. А там ягід — сила-силенна. Причаїлась Ціпа, ягоди їсть. Братиків і сестричок вирішила не кликати, побоялась, що для самої ягід буде мало.

Згодом Ціпа наїлася так, що стала схожа на кругленьке горнятко, а ягід лишалося ще багато, багато.

Страшно стало в лісі. Ціпа почала кликати маму, але ніхто не відзивався. Шукаючи стежку, щоб добратись додому, вона заблудилась в болоті. Покалічила ніжки, забруднилась і стомилася так, що тільки-но присіла біля болотяного озерця, як одразу задрімала.

Раптом чує, як хтось за ніжку торкає. Відкрила очі й обмерла — поруч лисиця сидить. Поглядає вона на Ціпу і смачно облизується.

— Вставай! Я тебе з'їм! — знову торкнула Ціпу лисиця.

Встала Ціпа та й заголосила:

— Я зовсім маленька, одні кісточки. Пожалій... Скільки в лісі зустрічала лисиць, ніхто і дивитись на мене не хотів. А ти, така вродлива, невже будеш їсти брудне курча? Поглянь...

Лисиця підійшла до Ціпи. погладила хвостом по спинці і сказала:

— Що ж, мила, он водичка, збігай та вмийся.

Хоч Ціпа і боялася води, але з радістю побігла до озерця. Може, пощастить втекти від лисиці.

Миє Ціпа ніжки і весело наспівує:

— Ціп, ціп, ціп...

— Чого тобі так весело? — питає лисиця.

— Дуже водичка тепла. От спробуй, — відповіла Ціпа і побігла до болота, що рядом було.

— Ах, так ти тікати задумала? Стривай, зараз піймаю...

— Спробуй піймай, — засміялась Ціпа.

Розбіглася лисиця і щосили стрибнула в багнюку — один тільки хвіст залишився зверху.

Зраділа Ціпа, що заманила лисицю в пастку, вибралась на доріжку і почала звати маму.

ЯК Я ЧИТАЮ

Букваря купила мама,
А буквар із малюнками.
Є у тому букварі
Самі справжні школярі,
Є учитель, є і школа,
Є діброва, є і поле,
Є і заєць, і гусак,
І лисиця, і їжак.
Хоч я азбуки не знаю,
Та буквар сестрі читаю:
Там, де сом, читаю с о м,
Гусака зву г у с а к о м,
Називаю зайця з а й ц е м,
Ще й веду по книзі пальцем!..
А сестриця все питає,
Чи насправді я читаю.

М. Стельмах

Світлина ювілейного свята відділу ім. Кн. Ольги в Едмонтоні. Зліва направо в першому ряді: К. Волох, А. Олеговська, С. Тасій, П. Мицик, А. Звоздецька, о. Митр. Василів, добр. М. Василів, Д. Дмитерко, Н. Жмурко, С. Павлюк, другий ряд: А. Рипка, В. Клапій, А. Ілащук, Ф. Тарновець, Е. Телепенко, А. Огродюк, Р. Гриник, Г. Михальчук, Р. Піхота, К. Семотюк, О. Татарчук; третій ряд: Н. Скорейко, Т. Міцюк, Н. Савчук, М. Рабінецька, А. Сорохан, О. Хижан, З. Березка, В. Панчук. Кілька членок бракує на знимці.

10-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ВІДДІЛУ В ЕДМОНТОНІ

Відділ Союзу Українок ім Кн. Ольги в Едмонтоні відзначив свій ювілей 10-ліття в неділю 21 березня 1971 р.

По Богослуженні в церкві відслужив Панахиду за померших членок парох нашої громади Всеч. о. Митр. Василів. Святочна програма відбулась по обіді в залі під церквою. Членки відділу зійшлись завчасу і взяли знимку.

Заля на наше свято була гарно вдекорована. На передній стіні був нарисований напис 10-літній ювілей відділу прикрашений відзнакою смоloскипом. Столи, як великі, так і менші накриті вишиваними обрусами і прибрані живими квітами. За головним столом засіли оснувательки відділу, бувші голови, гості — голова пров. екзекутиви Союзу Українок пані Анна Звоздецька з Едмонтону. Головний стіл удекорований ювілейним тортом з десятьма свічками та відповідним написом. За другим головним столом засіли наші добродійки і бувші голови наливати чай; за третім столом засіли священики з добродійками.

Коли вже всі гості засіли за столи, пані Н. Жмурко, голова ювіл. комітету попросила о. Василіва до молитви, по молитві вшановано хвилиною мовчанки померших членок — Марію Чернелецьку і Марію Красовську. Голова відділу пані Дмитерко попросила пані Звоздецьку відкрити імпрезу. У своїм слові пані Звоздецька вітала членок відділу, його оснувательок, бувших голів і гостей та зложила побажання від пров. екзекутиви на Альберту.

Наші молоденькі сумківки у вишиваних блюзочках подали гостям чай. Після чаю почалась програма ювілею: Пані Василина Клаптій прочитала історію і діяльність нашого відділу за 10 років. Наше т-во заснувалось 12 березня 1961 року при церкві св. Михаїла. Нас було 10 членок, за два тижні вписалось ще три членки. Імена перших членок оснувательок: Анна Кицкало, Павліна Мицик, Анна Олеговська, Софія Павлюк, Марія Попович, Марія Сорокан, Марія Зачернюк, Катерина Волох, Марія Комарницька, Параня Стецик, а опісля згаданих три — Зеновія Березка, Стефанія Тасій, Марія Мегега. За ці десять літ такі членки були головами т-ва: Анна Кицкало, Марія Сорокан, Марія Попович, Надія Жмурко, Марія Зачернюк, добр. Марія Василів. Теперішня голова пані Д. Дмитерко. Тепер т-во має 43 членки.

Після прочитання історії відбулось вшанування оснувательок — пані Дмитерко, голова вчепила кожній бувшій голові корсаж, а пані Звоздецька обдарувала корсажем теперішню голову пані Дмитерко. Оснувательок вшановано срібними ложечками, а пані Софію Павлюк нагороджено грамотою за її довголітню працю касирки і вчительки недільної школи; пані Березку, як голову куховарства вшановано скромним подарунком — горнятком з підставкою українського стилю.

По цім жіночий хор при церкві св. Михаїла проспівав дві пісні — „Вітер

з гаєм розмовляє" і „Мережі". „Верховино мати моя" відспівало тріо, чумаки — Мирон Карпяк, Василь Звоздецький і Богдан Карпяк; на піяно аком. Є. Звоздецький. Про працю і заслуги жіноцтва при церкві св. Михаїла говорив о. Митр. Василів. На закінчення програми Василь Звоздецький відограв на фортепіяні гимн Союзу Українок — слова Уляни Кравченко, музика Антона Рудницького:

„За нами сестри темінь ночі,
А перед нами світло дня..."

Кінцеве слово подяки виголосила голова відділу і голова пров. екзекутиви. Гостей обдаровано ювілейним тортом. Хоч наше свято відбулось скромно, але для кожної з нас воно було урочистим днем.

Василина Клаптій, кор. секр.

З КУЛЬТ-ОСВІТНІХ ІМПРЕЗ у Вернон, Б. К.

Свято письменниць — В неділю, 28 лютого 1971 року ми відзначували наших письменниць — Лесю Українку з нагоди 100-річчя народин і Ольгу Кобилянську. Програму свята попередила Панахида, яку відслужив Всеч. о. Рибалка по Службі Божій.

Коли учасники свята зійшли до залі на обід, то побачили дуже гарний портрет Лесі Українки, убраний вишитими рушниками а вгорі над ним напис: 1871 — 1971 означував сторіччя з дня народження поетки. На столі поруч портрета стояли квіти та твори Л. Українки.

Програма свята почалась по обіді, що його приготовили членки відділу ім. Св. Ольги. Програму відкрила заст. голови пані Ольга Шумей. Вступне слово виголосила добр. С. Рибалка. Хор учнів рідної школи проспівав „Україно моя рідна". Наступна точка складалась з 14 шкільного віку дітей, які були убрані в українських народних уборах і держали в руках по букві, які всі разом становили напис — Леся Українка. Вірші з творів Л. Українки виголосили такі учні: Василь Рибалка — „Поворіт", Борис Рибалка — „На зеленому горбочку", Євген Рибалка — „Знов весна", Меланя Шумей — „Барвінок", А. Малиш, Б. Сорока, С. Сорока — „Горить моє серце", Б. Шумей — з циклю „Сім струн". Участь у сценці брали: Д. Шумей, Н. Капицький, Д. Бейнес, К. Лорн і Б. Бабюк, вірш „Контра спем сперо" С. Кіндрачук. По цім слідував сумківський хор, який відспівав „Карі очі", вірш „Конвалія" віддеклямувала Л. Бидулка.

Приємно підкреслити, що молоденька сумківка — голова відділу СУМК у Вернон Орися Рибалка уміло й зворушливо прочитала реферат — спомин про життєвий шлях поетки, в якім насвітлено велику постать Лесі Українки, як поетеси і борця за кращу долю свого народу, а її твори будуть завжди жити в серці українського народу.

По цім слідувало чотири деклямації — „Слово" — Т. Мицюк, „Літо краснее" — Т. Микитюк, „Де тії струни" — І. Станішевський, „Надія" — Д. Шумей. Сумківський хор відспівав „В кінці греблі". Реферат про Ольгу Кобилянську прочитала Павліна Кіндрачук. Вірш в честь О. Кобилянської — Одарка і Орися Сорока, „Молитва" — відспівали Орися, Василь, Євген і Борис Рибалки. Виступ молодечих хорів — СУМК і рідної школи приготовив Петро Кіндрачук. Кінцеве слово сказав Василь Гакман, голова місцевої церковної громади. Концертову програму закінчено „Боже щасти".

— — —

Роковини Шевченка відбулись урочисто в неділю 28 березня. Програму свята попередила Панахида, яку відслужив Всеч. о. О. Рибалка. Програма концерту почалась після перекуски у церковній залі. Зворушливим був спів „Заповіт". По цім слідувало вступне слово пані Марії Попович.

Дитячий хор відспівав „О, Україно". Чотири деклямації виконали такі особи: Тарас Микитюк — „Верба", Іван Сорока — „Тополя", Меланія Шумей — „Встала весна", Тед Мицюк — „Іван Підкова". Сумківський хор відспівав „Моя любов". Головною точкою свята був реферат Всеч. о. О. Рибалки, в якім насвітлено ідею єдности та братерства українського народу. Шановний доповідач насвітлив деякі події в житті поета. „Невмирущу славу і радість, все збуджуватимуть його твори в людських серцях" — закінчував свою глибоку і патріотичну доповідь.

Далі слідували такі точки: Квартет „Поклін тобі, Тарасе" виконали Орися, Василь, Євген і Борис Рибалки; деклямація „Маркевичу — Олекса Савіцький, „Зацвіла в долині" — Стефанія Сорока, „Тарасова ніч" — Орися, Василь, Борис і Євген Рибалки, „Тече вода" — Даглес Шумей, дитячий хор — „Гей школярики, дек. „Кавказ" — Орися Сорока і Линда Бидулка, „Розрита могила" — Орися Рибалка, спів старших „Учітеся". Кінцеве слово сказав п. Василь Гакман, в якім подякував учасникам програми та гостям. Гимном „Ще не вмерла Україна" закінчено наше свято в память нашого великого поета.

П. Кіндрачук — осв. референтка

В ПОШАНУ ЛЕСІ УКРАЇНЦІ Норт Бетлфорд, Саск.

В неділю 4 квітня 1971 року по обіді відбулась святочна імпреза — 100-річчя з дня народження нашої найбільшої поетки Лесі Українки. Програма відбулась спільними силами чотирьох відділів, а саме: Норт Бетлфорд, Глеслин, Витків і Редфілд.

Програму свята відкрила дуже гарним вступним словом освітня референтка відділу у Норт Бетлфорд пані Савеля Лазарович.

Слідували концертові точки — дві народні пісні дуже гарно відспівали з відділів у Витків і Редфілд, що їх підготовила пані Оля Никифорук. Слідували деклямації — одну виголосила панна Никифорук, а другу пані Данилів з Гґеслину. Других дві народні пісні відспівав відділ з Норт Бетлфорд під управою диригентки пані Савелі Лазарович, деклямацію з Н. Бетлфорд виголосила панночка Щудлик.

Головною точкою нашої програми був реферат, що його виголосила спеціяльно запрошена з Едмонтону пані Ольга Лукомська. Доповідь — про життя і творчість поетки була дуже цікава. Крім життєвої біографії шановна доповідачка вказала на посвяту і любов поетки до свого народу, якому служила ціле своє життя.

Наша імпреза щиро оцінила труди пані Лукомської, яка прибула до нас, не жаліючи свого часу. Наш настоятель Всеч. о. С. Зузак дуже похвально висловився про такі імпрези, на яких ми вшановуємо наших видатних жінок та взагалі; про культурно-освітню працю серед членства Союзу Українок Канади.

Кінцеве слово сказала наша голова відділу пані Марія Сохацька з Норт Бетлфорд. Вона подякувала відділам, які взяли участь в цій спеціяльній імпрезі та всім тим, що своєю присутністю звеличали соті роковини народження нашої поетки. Після відспівання „Ще не вмерла Україна" членки подали чай і перекуску. Цією частиною зайнялись наші молодші жінки

— дві з них є заступницями голови, які будуть надійними провідницями відділу в майбутньому. А наші давніші членки мали нагоду посидіти та погуторити з членками-гостями з сусідніх відділів.

На заклик прес. референтки журнала „Промінь", присутні зложили $57.-45 на прес. фонд, за що на цім місці складаємо всім жертводавцям сердечну подяку.

Марія Гарасимів, прес. реф.

СОРОКЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ВІДДІЛУ ІМ. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ ПРИ ЦЕРКВІ СВ. МИХАЇЛА В ВІННІПЕҐУ

Для святкування 40-ліття відділу ім. О. Кобилянської, створено святковий комітет, який складався з 4-ох членок: В. Ґоряк, Д. Українець, Д. Терновецької й М. Кравчук.

Як і щороку, так і тепер розіслано запрошення на Ювілей до визначних представників і представниць, що їх було 22. Торжество відбулося 21-го березня 1971, і зачалося торжественною Св. Літургією в нашій Церкві Св. Михаїла, що її відслужив о. Настоятель д-р С. Сасс у сослуженні голови президії Консисторії УГПЦК, прот. Д. Лучака. Церковне торжество, на якому виголосив будуючу проповідь, прот. Д. Лучак, закінчилося Панахидою в пам'ять померлих членкинь товариства, що її відслужили згадані Іереї.

А по закінченні всіх церковних служінь, приявні парафіяни, та запрошені делегати й гості зійшли до залі під Церквою на святочний обід.

За головним столом засіли: Голова президії Консисторії, прот. Д. Лучак з добродійкою, прот. С. Кіцюк, настоятель Соборної парафії з добродійкою, голова провінційної екзекутиви Союзу Українок на Манітобу, М. Білоус, Д. Гаврисишин, представники парафій і товариств, голова громади Св. Михаїла, о. настоятель з добродійкою. Трапезу поблагословив о. настоятель. Столи були обильно й дбайливо обслугувані. Заля була повна. Гостей представила голова відділу: Д. Українець, і покликала до слова В. Ґоряк, що була в товаристві від його заснування. Вона насвітлила діяльність у всіх його періодах розвою. По ній до слова прийшла голова Провінційної Екзекутиви, М. Білоус. З великою легкістю і вмінням, вона захопила приявних тим, що багато приявних делегатів їй є знані особисто, і про їхню працю вона знайшла все похвальне слово. Прот. Лучак у своїму привіті від Церкви підчеркнув важливість праці жіночих товариств для нації і Церкви. Пані Рослицька, голова жіночого КУК, своїм коротким, та щирим словом підчеркнула радість з приводу так численно зібраних гостей та пожелала товариству успіхів на майбутнє. Голова Парафії, п. В. Савчук підчеркнув особливіші заслуги відділу ім. О. Кобилянської для парафії Св. Михаїла. Всіх бесідників не споминаємо тут. Це були короткі привіти від громад і товариств.

По всіх привітах, голова товариства попрохала п. М. Білоус, як представницю Союзу Українок на Манітобу вручити нагородні грамоти слідуючим довголітнім членкам Відділу ім. О. Кобилянської: Д. Українець, З. Стасишин, М. Кравчук, Є. Медвей, К. Житарук. Приявні нагородили довголітніх членок сердечними оплесками...

Треба підкреслити, що цей 40-літній Ювілей жіночого товариства ім. О. Кобилянської, в першу чергу, святкувала ціла парафія Св. Михаїла. О. Настоятель, д-р С. Сасс, у своїому кінцевому слові-подяці, склав він в першу чергу, прот. Д. Лучакові, та прот. С. Кіцюку з їхніми добродійками, та особливіше, голові провінційної екзекутиви, М. Білоус, за труд і сердечність зглядом нашого відділу. Він подякував всім делегатам і гостям, згадуючи при цьому, що це 40-ліття святкує відділ С.У.К. ім. О. Кобилянської саме тоді, коли Україна святкує 100-ліття народження Лесі Українки.

* * *

Користаючи з нагоди, коротким словом згадаємо про склад нашого Заряду, що його вповні затверджено річними загальними зборами, у вівторок — 15-го грудня 1970 р.

Збори вибрали на предсідницю, колишню довголітню голову товариства, пані Вікторію Ґоряк, а на секретарку пані Зеновію Стасишин. Після вислухання звітів усіх поодиноких членок заряду, контрольна комісія: пані — Д. Терновецька і пані Д. Шеховська висловили признання зарядові, а на внесок пані О. Андрейчук, скріплений п. М. Медведюк, Збори затвердили одноголосно цей самий заряд і на 1971-ий рік:

Уступивша голова — В. Ґоряк, голова — Д. Українець, заст. гол. — Д. Терновецька, яка також очолює комітет імпрез, рекордовою й кореспонденційна секретарка — добр. С. Сасс, фінансова секр. — М. Кравчук, касирка — Л. Ковалюк. Контрольна Комісія — Д. Криштанович і Д. Шеховська. Господиня для прийнять: Д. Українець, її помічницями є: — С. Королик, А. Кірилів, Ю. Вагенко. Комітет особливіших імпрез: Д. Терновецька, А. Гладій, О. Медведюк.

На збори прибуло 24 членок. Зі звітів слідувало, що фінанси і вся діяльність у задовільному стані. Членки присвячували багато часу праці для своєї Церкви, займалися всіма обідами і перекусками. Товариство виасигнувало на „Промінь" $10.00, на „Український Голос" $10.00, та вислали роковий бюджет до централі Союзу Українок.

С. Сасс, кор. секретарка.

РОКОВИНИ Т. ШЕВЧЕНКА І 100-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Заходами культурно-освітнього комітету, до якого входять добр. Равлюк, пані Д. Курчак, пані О. Халанчук і Анна Горбай при відділі ім. Доньки України в Роблин, Ман. відбулося у неділю 28 березня в церковній залі свято в честь двох поетів: Роковини Т. Шевченка і 100-річчя народження Лесі Українки.

Програма була відповідно приготована, участь брали члени і членкині та молодь СУМК і діти української школи при Українській Православній Громаді.

Заля була прибрана до свята, стіл був накритий вишитим обрусом, на столі видніли два портрети в вишитих рушниках і чотири томи „Кобзаря" Т. Шевченка. Програму попередила Панахида в церкві за наших поетів, яку відслужив настоятель о. М. Равлюк.

Святочну програму розпочато Заповітом. Хор співав під проводом о. Равлюка, а програму переводив пан Р. Гаврилюк. Пані Одарка Халанчук виголосила вступне слово. Хор відспівав пісню „Зійшов місяць", а опісля ще відспівав „Кантати" і „Заросли шляхи тернами".

Деклямували слідуючі: Сендра Антош — „Україна", Мишел Пурич — „Надія в дітях", Мирослав Антош і Мелвил Антош — „Україна встане", Дебі Пурич — „Діти як квіти", Дярел Курчак — „Рідний край", Ангелина Антош і Ледія Курчак — „Облітав журавель", Славка Бордіян — „Любіть рідне слово", Андрій Антош — „Треба учитися". Подвійний дует „Пере-

бедня" і „Реве та стогне" відспівали пані: О. Клемецька, Л. Піць, Ольга Гаврилюк і В. Козменюк. Сумківці відспівали дві пісні „Думи мої" і „Вінок Шевченкові". Панночка Дебора Гаврилюк відспівала сольо „Україно" і „Зелений дубочку". Дует — „Ой у полі могила" і „Стоїть явір над водою" відспівали добродійка Равлюк і пані С. Дорошенко. п. Петро Горбай прочитав поему з Кобзаря „Наймичка", а Анна Горбай прочитала поему Лесі Українки „На Роковини Шевченка".

В половині програми о. Равлюк виголосив реферат про Тараса Шевченка. В своїм рефераті о. Равлюк наводив твори нашого великого поета. Закликав до читання „Кобзаря", як також порівнював поетичні твори Шевченка з іншими поетами ріжних народів, і запевняв, що ми можемо поставити Шевченка на першім місці.

Пані Павліна Буґера виголосила реферат про 100-річчя народження Лесі Українки. Реферат був добре приготований. Вона представила ціль святкування цього свята, як також подала життєпис поетки, її любов до свойого рідного. Пані Буґера говорила в такий зрозумілий спосіб що слухачі були б раді ще довше слухати того реферату. На закінчення вона говорила до молоді в англійській мові, щоб пояснити їм краще про нашу визначну поетку, і сказала що Леся Українка знала девять мов, а є такі українці, що не хочуть навчитися своєї рідної мови.

Пан Юрій Піць сказав кінцеве слово і зложив подяку Отцеві Равлюкові і пані Буґері за реферат як також і п. П. Горбай за читання поеми, зложив подяку о. Равлюкові за диригування хору і всім присутним, що так гарно зійшлися. Програму закінчено „Ще не вмерла Україна" і „Боже Щасти".

Анна Горбай.

БЛ. П. ОЛЕКСАНДРА ПЯСЕЦЬКА

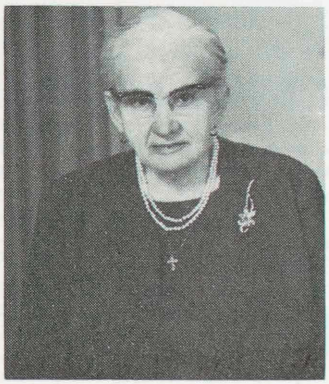

Дня 3 березня 1971 року, прийнявши Св. Таїнства, упокоїлась по тяжкій операції в Едмонтоні бл. п. Олександра Пясецька.

Олександра, з дому Лукомська народилась 1889 року в м. Туриксь на Волині. 1911 року Олександра одружилась з Григорієм Пясецьким. До 1936 року вони жили на Волині, відки й прибули до Канади. Спочатку вони поселились на фармі коло Спедень в провінції Альберта. Подружжя виховало двоє дітей — сина Василя та доньку Ольгу Юсипчук в Едмонтоні, в якої покійна жила останніх шість років.

Олександра Пясецька була активною членкою в церковно-громадськім житті, разом з своїм покійним чоловіком Пясецьким належала до Української Греко-Православної Церкви. Обидвоє вони постійно були щедрими жертводавцями на громадські потреби.

Олександра Пясецька була відданою мамою для своїх дітей, яким з дитинства прищепила глибоку релігійність та високу національну свідомість до світлих і дорогих традицій українського народу. Залишила по собі незабутню світлу пам'ять доброї матері, бабусі і прабабусі.

В Едмонтоні, в церкві св. Іллі Впреп. о. Прот. О. Фляк — настоятель та о. Прот. О. Хомяк — наст. Собору св. Івана відслужили Парастас. Співав хор під диригентурою п. С. Яременка. Похорон відбувся наступного дня в Спеден, де о. С. Греділь — настоятель місцевої церкви у сослуженні о. Прот. Фляка відправив св. Літургію й чин похорону. До могили покійної було покладено грудочку рідної землі привезеної з України.

Хай канадійська земля буде легкою бл. п. Олександрі. **Вічна їй память!**

С. Полуян

СІРКО, МАН. Відділ ім. Св. Ольги

Річні збори відділу відбулись в Народнім Домі 8 листоп. 1970 року. Збори відкрила голова пані Д. Куцак молитвою, секретарка прочитала звіт з праці за минулий рік. Предсідницею зборів була пані Д. Куцак, секретарювала пані Д. Меленко.

Наш відділ старався виконувати свою працю по змозі своїх сил. На зборах вибрано заряд т-ва на рік 1971, до якого увійшли: Голова — Д. Куцак, секр. рекордова — Д. Меленко, секрет. кореспонденційна — Домка Чоботар, касирка — Єлена Чоботар. Контрольна комісія — Н. Чоботар і Н. Бойчук. Сестриці — Марія Бойчук, Розалія Рогожа, Єлена Чоботар. Кухарки — Анна Настюк, Н. Бойчук, Василка Чиривайко.

Д. Меленко, секр.

УКРАЇНСЬКА ВИШИВКА

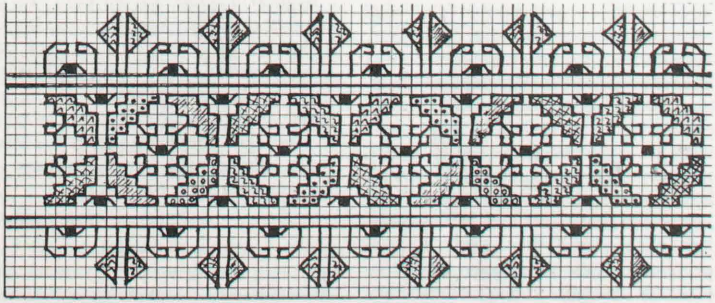

Взір виконаний хрестиками, півхрестиками. Трикутники на раменах взору гладдю, контури чорні.

° ° — темножовта — 783
xx — ясночервона — 321
//// — синя — 516
■ — чорна — 310
vv — зелена — 703
ıı — ліля — 552
. . — ясножовта — 307

З музею Схід. Канади, **Іванна Вахна,** голова.

ВІДЗНАЧЕННЯ ЗАСЛУЖЕНИХ ЧЛЕНОК

Відділ Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки у Форт Френсес, Онт. вшанував своїх заслужених членок улаштованням бенкету в їх честь. Тому, що 14-го січня було свято, Український Новий Рік, головний стіл був прибраний по українському звичаю. Стіл був накритий українською скатертю, а по середині стояли традиційні три колачі, та маленький сніпок пшениці на знак щастя та добробуту в Новому Році.

Імпрезу відкрито молитвою яку провів о. Юрій Ягодський, а потім усі присутні відспівали коляду „Бог Предвічний". Поки почалась вечеря, пані М. Сохолатюк запропонувала тост королеві Єлисаветі, а також тост на здоров'я членкам, яких того вечора вшановували.

По закінченні смачної вечері слідувала програма, якою керувала пані Стефанія Андрушко. Гостем-промовцем цього свята був о. Юрій Ягодський. У своїй захоплюючій промові о. Ягодський підкреслив важливість бути членкинею організації та брати активну участь у праці, бо це також добре впливає на дім, церкву і громаду. Перших 25 років, це був початок праці. Відтепер кожна членкиня має обов'язок заохочувати інших, молодих жінок вступати в члени Союзу Українок та помагати в дальшій розбудові організації. Кінчаючи свою промову, о. Ягодський оцінив 25-літню працю 12-тьох членкинь як у товаристві так і на церковно-громадському полі та побажав їм доброго здоров'я.

Наступною точкою було вручення грамот Союзу Українок Канади відзначеним членкам за їх 25-літню приналежність і віддану працю в організації. Акт вручення грамот виконала бувша голова пані М. Сохолатюк. Грамоти одержали: Оксана Чорна, Анна Пліхта, Марія Бадюк, Параскевія Кіт, Софія Кущак, Василина Ґушуляк, Марія Н. Андрушко, Марія Галабурда, Катерина Зуб, Маргарета Кіцул, Домка Ґоґоша і Анна Буяр.

Усі відзначені членкині одержали корсаж і маленький подарунок від товариства на спомин цього вечора.

По цім новообрана голова пані Василина Ґушуляк привітала трьох нових членок та вручила їм „Смолоскип", відзнаку Союзу Українок Канади, а це були: Галина Беяк, Василина Рудко і Дела Бадюк.

Світлина відзначених членок відділу ім. Л. Українки у Форт Френсес. Зліва направо сидять у першому ряді: Марія Андрушко, Марія Галабурда, Домка Чорній, Анна Пліхта, Домка Кутцак, Параскевія Кіт; другий ряд: Анна Буяр, Домка Ґоґоша, Маргарета Кітцул, Катерина Зуб, Марія Борюк, Василька Ґошуляк.

Предсідниця вечора зложила подяку комітетові, що так уміло приготовив імпрезу. Комітет очолювала пані М. Сохолатюк.

Дуже приємний й незабутній вечір закінчено відспіванням ще декілька коляд.

Марія Н. Андрушик

ФОРТ ФРЕНСЕС
Відділ Л. Українки

Відділ ім. Лесі Українки у Форт Френсес мав дуже успішний 1970-ий рік. Новообрана голова пані Василина Ґушуляк доложила багато труду, щоб збори та праця в товаристві були цікавими для всіх членкинь. Впродовж року ми виконали деякі нові проєкти, якими членкині були дуже захопились. Згадаємо два проєкти в користь наших читачів. Перший — перед Великодними святами членкині робили маленькі корсажі з лози (шутки?) і в квітну неділю діти недільної школи роздавали громадянам. Другий проєкт — членкині обмінювалися рослинами й насінням з чого створили членський город. Ми також відбули успішний пікнік на подвірю нашої голови де всі дуже гарно забавилися.

Фінансовий стан товариства був добрий. Товариство виповнило всі свої зобовязання і зложило жертви на такі цілі: Стипендійний Фонд о. Др. С. Савчука, допомоговий Фонд для українців в Югославії і $800.00 на нашу церкву у Форт Френсес.

Нашу громаду обслуговував о. Ю. Ягодський і він давав нам багато порад за заохоти до праці в товаристві за що наші членкині вдячні йому. Тепер маємо на парафії о. Ф. Осиченка й ми віримо, що отець і д-ка Осиченки будуть помагати нам у дальшій праці.

Поглянувши на пророблену працю в минулому році, можна сказати, що товариство мало успішний рік і сподіваємося ще краще повести роботу в 1971 році.

Марія Н. Андрушко,
секр. 1970 р.

ПОПРАВКА

В числі 5 журнала на стор. 26, в описі про 25-літній ювілей відділу О. Кобилянської в Годсон Бей, Саск. зайшла похибка трьох імен: у 20 рядку згори треба читати: три членкині, які безперервно були 25 років у відділі, а саме: пані **Павліна Каленчук,** цьогорічна голова пані **Ірина Гоменюк** — секретарка і пані **Єва Кулик.**

Редакція

Наші читачі — передплатники це фундамент журнала. Вони завжди йдуть назустріч його потребам, а головно на час вплачують свою передплату, не чекаючи на пригадку. Ваша наліпка на адресі скаже вам, коли кінчиться ваша передплата. Не забудьте подивитись.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА
Відділ при Катедрі св. Івана

Річні збори відділу відбулися в неділю, 22-го листопада. Голова, пані Боднар перепровадила збори. О. Керніцький провів молитву перед зборами. Віддали хвилинку мовчанки у честь тих членок, що відійшли від нас. Членки заряду і голови комітетів звітували про діяльність відділу. Місячних зборів відбулося 11, зборів управи два. Голова, пані Боднар брала участь у 10 зборах Провін. Екзек., 5 зборах церковного заряду, і на засіданнях різних комітетів відділу; дала 14 привітів, 1 читання через радіо і на концерт День Матери; була делеґаткою на Собор УГПЦ. у Вінніпезі, на з'їзд Провін. Союзу; була членкою з'їздового ком., як також комітету на влаштування іконостасу у Катедрі; Очолила прощальний вечерок для о. і добр. Лучак і говорила в імени жінок на адресу добр. Лучак.

Заст. голови — пані О. Райчиба, Л. Івасюк і Л. Феняк звітували про ріжні підприємства. Цього року ми обслугували 24 весіль, приготовили і видали 16 бенкетів, 10 парафіяльних обідів. Пані В. Леськів, голова ком. похоронних обідів сказала, що було 26 таких обідів на яких було зібрано $8,658.14. Був внесок, щоб голова похоронних обідів була включена до головного заряду. Внесок перейшов.

Приходи за рік 1970 були — $54,-123.73, розходи — $41,712.54. Пожертви були такі: на Катедру св. Івана — $10,000.00, на іконостас до Катед. св. Івана — $5,000.00, знаряддя до Катедри й Української Школи — $303.60, до бібліотеки при Катедрі — $494.90, на Колегію Св. Андрея — $200.00, на „Промінь" — $151.00, Сумківцям — $700.00, Стипендійний Фонд — Пров. $100.00, Організаційний Фонд — Пров. — $300.00, Стипендійний Фонд ім. д-ра Савчука — $100.00, Музейний Фонд С.У.К. — $100.00.

Звіти комітетів: Членства — Софія Василишин: Улаштували членський чай, записали 9 нових членок до відділу. Садочок — Леся Козак: До Садочка вчащало 11 дітей, навчала пані Охота. Українські Танки — Зоня Ніньовська: Інструктором був пан Володимир Іщенко, було вписано 94 учнів, відбулось два виступи. Молодший відділ СУМК — Є. Ріпка. Ком. влаштував вечерок писання писанок. Діти ходили плавати, грали в бовлінг, скейтінг і на гей райд. Соціальний Комітет — О. Фарина. Комітет приготовив і помагав на 7 різних імпрезах. Журнал „Промінь" — Л. Голубіцка. Комітет зібрав 8 Різдвяних привітань в сумі $75.00. Влаштував чайне прийняття, з якого вислано $63.00. За рік ком. зібрав $449.00 на передплати, $25.00 на пресовий фонд і придбав 5 нових передплат.

Церковний — Г. Ґрекул. Комітет виконував працю при церкві як чищення і прикрашування Катедри. Улаштував чай в резиденції Владики Андрея, а членки доглядали потребів в домі Владики. Ювілейний — М. Лазарук. Влаштував 44 річницю, на якій відзначено 11 членок почесною грамотою. Архіву — М. Гавриш. Комітет видавав матеріяли комітетам, для їх інформації. Додав до альбому всякі витинки з „Edmonton Journal" про працю в нашім відділі. Едмонтонська Жіноча Рада — Є. Верхомин. Пані Верхомин і пані Шевчук брали участь на зборах. Пані Шевчук, як референтка суспільної опіки приготовила „бріф" про Феміли Лайф Едюкешьон і вона його читала для Едмонтон Скул Борд енд Тростіс. Кенедіен Ментал Гелт — Л. Ґреґорі наш Відділ жертвував $50.00. Пані Ґреґорі отримала грамоту за 5-річну добровільну працю. Мистецтва — О. Ганночко: Членки мали вечерки вишиття, де вчилися різних стибів. Перед Великоднем мали день печеня пасок на якім пані С. Василишин демонструвала як виробляти паски. Біньго — К. Бабич: 47 жінок помагало з перекускою під час гри бінго. Приходу було — $2,867.65. Видавничий Фонд — Н. Базюк: Пробує збирати грошей на цей фонд але в минулому році пожертв не прибуло. Добродійний — М. Чернецька: Комітет занимався добробутом пацієнтів в Алберта Госпіталі, відвідували хворих, влаштували Різдвяний Вечір для пацієнтів в Алб. госпітал, роздали 10 Великодних тарелів по шпиталях. Провели збірку у „Дефоділ". Культурно-освітний-бібліотечний комітет — О. Лукомська. Ком. приготовив частину зборів на яких читалося різні оповідання, статті та провели іншу освітню працю. Зорганізували Самостійний Гурток, який сходився кілька разів в протягу року. Членки читали і обговорювали різні книжки. Влаштував одну радіо-передачу на День Матері. Комітет приймав жертви грошеві і книжкові до бібліотеки і розпоряджував ними. Маєтковий — Ю. Фарина й В. Маланчук: держить список посуди.

Заряд на 1971 рік: Голова — Надя Боднар, заступниці голови — Іванна Дженис, Олександра Фарина, Кей Гарасим, Василина Леськів, рекордова секр. — Віра Славутич, кореспо. секр. — Наталка Мельничук, заст. секр. — Луіз Феняк, касирка — Анна Томнюк, заст. касирки — Розалія Маланчук.

Голови комітетів:

Української Школи — Петрина Сембалюк, садочка — Філя Кругляк, молодшого СУМК — Вікторія Шевчук, українських танків — Зоня Ніньовська, бібліотека — Ольга Лукомська, освіти — Параня Сліпчук, нар. мистецтва — Ґлорія Гладун, Місцевої Жін. Ради — Емма Верхомин, Обєднаних Націй — Василина Бойко, добродійного — Марія Лазарук, Церковного — Галя Ґрекул, осіннього балю — Вивіян Василинчук й Варвара Верхомин, соціяльного — Катерина Міськів, архіву — Марія Гавриш, фундації — Наталя Базюк, „Променя" — Лукія Голубіцка, членства — Марія Гринчук, бінго — Катерина Бабич, ювілейного — Стефанія Пауш, маєткового — Юсипа Фарина і Варвара Маланчук, Старшого СУМК — Наталка Фарина, Контрольна ком. — Софія Гриник, Анна Данилович, Лелія Ґреґорі.

Наталка Мельничук, кор. секр.

РОБЛИН, МАН.
Відділ ім. Доньки України

Річні збори товариства відбулися 15-го грудня 1970 р. в залі під церквою в присутности 17 членок. Збори відкрила голова товариства пані Одарка Халанчук. Після спільної молитви вшановано померших членок хвилинкою мовчанки. Голова перепроваджувала збори, секретарювала пані Марія Копельчук. Членки заряду та комітетів здавали звіти.

Діяльність товариства: За рік 1970 відбулося 11 місячних зборів і одні надзвичайні збори спільно з церковною громадою. Членки т-ва знова цього року приготовили торбинки для дітей на концерт св. Миколая. На Святий Вечір наші членки доручили па-

чечки з подарунками для хворих в шпиталі і для старших людей в домі старших громадян. Під час Різдвяних свят членки спільно з членами церковної громади ходили колядувати. Т-во приготовило вечерю для Новорічної забави, як також видало два рази вечерю для 4-Н організації (клюбу). Відбуто пирогове пущення, членки видали обід під час св. Місії і спільне свячене. Наше товариство спільно з Гр.-Католицьким жіночим товариством гостили перекускою і вечерою хористів і диригента п. Володимира Климківа і танцювальну групу з Вінніпегу. Ми відбули храмовий обід і видали обід і вечерю під час Вистави. Під час агрикультурної вистави видали вечерю спільно з іншими організаціями для піонерів. Членки улаштували: Курячу вечерю, осінний базар і три випродажі печива. Наше т-во дало поміч чотирьом родинам з похоронними і поминальними обідами й перекусками. Членки дали поміч для дітей Недільної школи з перекускою під час пікніку.

Наш відділ разом з церковною громадою прощали родину Островських, які перебралися до громади Волей, Б. К. Цього року наш відділ відсвяткував День Матері, Свято Книжки і Листопадове Свято. На 40-літний ювілей відділу у Давфині, наше товариство репрезентувала Анна Горбай. На Пров. З'їзд С.У.К. на Манітобу наше товариство вислало дві делеґатки — добр. Ґ. Равлюк і Одарку Халанчук.

На Музичний фестивал, який відбувається щороку тут, наше товариство рішило подарувати чашу дівчині або хлопцеві 14 років і вгору за найвищі оцінки за українську пісню. Від 1962 року наше товариство дарує чашу студентові в 9-тій клясі за найвищі оцінки в українознавстві. Наші членки вишили багато подушечок і книжкові значки і продавали під час Міської вистави на 100-річчя Манітоби. Наші Сестриці при церкві завжди дбають про красу і чистоту. Цього року пані Корчак подарувала два гарних вазонки, а пані Швайківська і пані Феденюк купили нові квіти. Цього року наше товариство жертвувало гарну суму грошей на підтримання церкви, як також зложили пожертву для Колеґії св. Андрея.

Фінансовий звіт: З 1969 року осталось в касі $752.86, прихід в 1970 році $2,420.69, розхід в 1970 році $2,502.-58, в касі осталось $670.97.

Заряд на рік 1970: Голова — Одарка Халанчук, заст. голови — Леонтина Піць, секр. — Параскевія Капець, секр. до оголошень — Галина Філєвич і Анас. Столярчук, касирка — Марія Фітьковська. Програмовий комітет — добр. Равлюк, Домна Корчак і Анна Горбай. Сестриці — Марія Проник, Марія Швайківська, Л. Піць, М. Гаврилюк і В. Проник. Базаровий комітет — М. Хіць, Є. Корчак, Т. Феденюк, М. Швайківська, М. Гаврилюк, Анас. Чесник і О. Войтюк. Телефонічний ком. — М. Горбай і Х. Вовчук. Реф. до відвідування хворих — В. Проник. Контрольна комісія — Д. Корчак, М. Горбай і Анас. Столярчук. Господині — Т. Феденюк, А. Піць, С. Пуршега, ком. до обідів — Є. Корчак, А. Капець і А. Горбай.

Анна Горбай, секр.

АЙТУНА, САСК.
Відділ ім. св. Княгині Ольги

Річні збори відділу відбулись в залі Народного Дому в Айтуні 15-го грудня 1970 р. Збори відкрила співом „Царю Небесний" голова пані Марія Березюк. Предсідницею зборів була пані Павліна Семенюк, секретарювала пані Віра Мачула. По цім слідували звіти цілорічної діяльности. Голова відділу пані Березюк подякувала членкам за співпрацю та таку гарну кооперацію впродовж року. Приємно працювати, коли є згода, охота і єдність.

До заряду на рік 1971 увійшли: Голова — Марія Березюк, секретарка — Софія Давидюк, касирка — Бернадет Березюк. Контрольна комісія — Марія Мартинюк і Ш. Смеснюк.

В минулім році т-во мало 11 місячних зборів, улаштувало три випродажі домашнього печива — одно перед Різдвом, друге серед літа і одно перед Великоднем з випродажем писанок. Для хворих членок відділ висилає кошичок овочів. Членки займаються приготуванням весільних прийнять, дають раз у місяць вечерю для Лайнс Клюбу, вечерю під час базару, приготовили Спільне свячене, храмовий обід на Зелені свята. Відділ дав нагороди за добрі марки в українській мові в державній школі. Членки наші помагають у клініці при жертві крові, помагаємо сумківцям під час концертів. Голова відділу пані М. Березюк посвячує багато часу та труду для молоді.

С. Давидюк.

ВІННІПЕҐ
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відділу ім. Лесі Українки при катедрі Пресв. Тройці відбулися 2-го грудня, 1970 р. у катедральній авдиторії. Збори відкрила й керувала ними голова пані Марія Юрків, а секретарювала Галина Богонос.

Слідували звіти членок управи, комітетів, та референток, які виявили велику працю проробленну у відділі за минулий рік. Впродовж року відбулося 9 місячних і одні надзвичайні зборів, та ряд засідань комітетів для плянування праці в різних ділянках.

Заходами членок культурно-освітнього комітету на кожних зборах по закінченні ділових справ відділу, відбувалися короткі інформативні програми: доповідь з нагоди Сторіччя Манітоби, читання і дискусія над точками статуту Союзу Українок Канади, виклад на медичну тему, Лекція про плекання квітів та деревець; показ роблення тортів.

Влаштували свято Лесі Українки, брали участь у Шевченківськім святі, учащали на деякі програми, що були приготовані місцевим відділом ТУС. У місяці жовтні спільно з членами громади відбулося Свято Книжки прихід з чого був призначений на розбудову бібліотеки при Катедрі Пресв. Тройці.

Відбувся День Членства, на якому вписалось кілька нових членок а впродовж року всіх разом 18 вступили в ряди нашого членства. Приготовили весняний чай з нагоди Сторіччя Манітоби, сморгесборґ, товариську забаву, базар, продаж печива на площі Поло Парку. Господині, при помочі інших членок, приготовили Святу Вечерю, спільне свячене, храмовий обід і приготовляли й подавали чай і перекуску під час різних підприємств, що відбувалися в залі катедри. Для здобуття фондів кожної п'ятниці робили й продавали вареники.

Раз у місяць від 5 до 8 членок відділу ходили до Червоного Хреста й давали свою поміч у шитті різних речей.

Членки добродійного комітету відвідували хворих членок товариства й громади в лікарнях та по домах. У свою чергу приготовили програму і подали перекуску для учасників осередку для старших громадян північного Вінніпегу.

Наш відділ опікується молодшим відділом СУМК ім. Івана Данильчука. У минулому році, завдяки своїм про-

відницям, сумківці мали багату програму. Наш парох о. В. Слюзар проводив лекції релігії. Відбували лекції співу, драми, ручного мистецтва. Брали активну участь у різних імпрезах та помагали в підприємствах громади. Взяли участь у драматичнім змаганні СУМК-у у Манітобі і одержали першу нагороду в драмі, красномовстві і деклямації.

Відділ брав участь в імпрезах льокального відділу Комітету Українок Канади, Жіночої Ради, помагав у збірці (Теґ дей) для Суспільної Опіки.

З нагоди Сторіччя Манітоби членки відділу взяли повну участь у „Фолкльорема — 70", даючи поміч у виставці українського мистецтва та у приготованні й виданні українських страв у призначений нам день.

Відділ дає фінансову підтримку і поміч у праці у веденні літньої оселі „Веселка". Разом з делегатами багато членок брали участь у провінційнім з'їзді Союзу Українок на Манітобу. Також спільно з членками інших відділів СУК у Вінніпеґу приготовили чайне прийняття для усіх учасників з'їзду. Велике число членок взяло участь у Соборі УГПЦеркви, який відбувся на початку м. серпня 1970 р. у Вінніпеґу.

Понад вісімдесят шість членок передплачують журнал „Промінь". Було зібрано двісті пятдесят долярів на святочні привітання, та передано жертву на пресовий фонд.

В минулому році відділ зложив жертви на такі цілі: На катедру Пресв. Тройці $2,500, на колегію св. Андрея $100.00, на Ювілейний Фонд „Українського Голосу" $100.00, на оселю „Веселка" $100.00, на пресовий фонд журнала „Промінь" $25.00, на стипендійний фонд Ман. Екзекутиви Союзу Українок $25.00, на організаційний фонд Союзу Українок Канади $20.00.

Фінансовий стан відділу: перенесено з 1969 р. $2,567.71 — загальний прихід за 1970 р. $8,272.35 — осталося в касі — $2,720.58, по відтягненні видатків.

Заряд відділу на 1971 р.: Уступивша голова — Марія Юрків, голова — Катерина Крипякевич, заступниці голови — Галина Богонос, Ірина Бугера, Анна Григор, рекордова секретарка — Розалія Кондра, заступниця секретарки — Марія Неґрич, кореспонденційна секретарка — Павлина Ігнаш, фінансова секр. — Євгенія Соломон, касирка — Мирослава Карпяк, контрольна комісія — О. Шарган, М. Войтович, Т. Меленик. Референтки: культ.-освітня — В. Мулик-Луцик, Молодшого відділу СУМК — Ольга Завісляк, старшого відділу СУМК — Марія Юрків, мистецтва й музею — М. Ковальчук, архіву — Т. Гаврисишин, преси — Є. Білич, членства — Д. Земянська, журнала „Промінь" — А. Назаревич, гардероби — М. Монастирська. Голови комітетів: програмового — Е. Василишин, телефонів — А. Олійник, господинь — М. Монастирська, відвідування хворих — А. Вахняк, відвідування старших громадян — С. Петрів, продажу книжок — А. Назаревич, декорацій — Е. Стахурська. Представниці: до Комітету Українок Канади — Д. Яременко, до Червоного Хреста — М. Левицька, до Вінніпезької Жіночої Ради — Є. Соломон.

Галина Богонос, рекор. секр.

ЕДМОНТОН, АЛТА
Відділ ім. Княгині Ольги

Річні збори жіночого товариства при церкві св. Михаїла відбулись в неділю 6 грудня, 1970 року. Голова пані Дмитерко відкрила збори і попросила Впреп. о. прот. Василіва провести молитву. Хвилиною мовчанки було вшановано померших членок. Предсідницею зборів була добродійка М. Василів, а секретарювала пані Н. Жмурко.

Слідували звіти річної праці, що їх здавали членки заряду і голови комітетів. Впродовж року відбулось 11 місячних зборів і кілька засідань з церковною громадою. Членки приготовляли обіди, на весілля, похорони і поминальні обіди, приготовляли на забави з танцями, пущення, Святу Йорданську Вечерю, спільне свячене в Томину неділю, і обід на храмове свято з Візитацією Владики Андрея, чай в нашу річницю, і весняний чай з випродажем печива, вишивок і плянтацій рослин, та мали випродаж печива перед Великоднем в Сімсонс Сір склепі. Членки пекли паски перед Великоднем під церквою і навчали виробляти паски нашу молодь СУМК, мали кілька вечорів призначених для писання писанок. Під час Сповіді і святого Причастя членки приготовили для дітей перекусу в залі під церквою. Добродійний комітет відвідував хворих по шпиталях і членки з іншими едмонтонськими відділами брали участь відвідуючи перед Різдвяними святами та Великодними умово недужих українських пацієнтів у шпиталі Оливер. Шкільний комітет влаштував два концерти, Різдвяний і на День Матері, пікнік для дітей недільної і української школи. Наше товариство брало участь у Провінційнім з'їзді. Відділ пожертвував на місцеву церкву $1,500, на журнал „Промінь" $10.00, на організаційний фонд $10.00 і на „Український Голос" $10.00. Відділ сповнив свій бюджет до централі.

Фінансовий стан відділу — з 1969 р. залишилось в касі $1,692.00, приходу за 1970 рік було $2,960.69, розходу було $3,293.50, лишилось в касі $1,580.72.

Заряд товариства на 1971 рік: Голова — Дорін Дмитерко, заступниці голови — Анна Звоздецька і Ґелен Михальчук, рекордова секретарка — Надія Жмурко, кореспон. секретарка — Василина Клапій, касирка — Софія Павлюк і кореспондентка в англійській мові. Контрольна комісія — М. Костенко, О. Хижан, Н. Волох, референтка відділів СУМК — Анна Звоздецька. Комітет хворих — добр. Марія Василів. Сестриці до церкви — М. Фурман і Р. Гриник. Комітет шкільництва — Ф. Тарновець, О. Хижан, Ф. Гевко. Комітет недільної школи — пані Павлюк, пані Хижан і панна Меґега. Рідної школи — А. Звоздецька і пан Ґордей. Голова куховарства — Зеновія Березка.

В. Клапій, кор. секр.

ЕНДРУ, АЛБЕРТА
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відділу відбулися 1-го грудня 1970 в домі пані Р. П. Гуцуляк. Збори відкрила голова відділу пані В. Мельник молитвою. Слідували звіти членок заряду з річної діяльности т-ва.

Збори відбувалися кожного місяця по домах членок. Членки приготовили і видали сім перекусок під час вечірніх засідань, приготовили чотири обіди: на храмове свято, на День Подяки і два похоронних обіди. Відділ улаштував свято Лесі Українки, Тараса Шевченка. Мали ми два випродажі домашнього печива і чай. Членки спільно з церковною громадою мали церковний базар, гру в бінго, ходили колядувати на дохід церкви.

Відділ виплатив нагороду студентові за найвищу оцінку української мови в державній школі в Ендру. Місцевому відділові СУМК ми дали $75.-00 на їх працю. Наш заряд нагоро-

джує членок срібною ложечкою з відзнакою за присутність на кожних зборах впродовж цілого року.

До заряду на 1971 рік увійшли: Голова — В. Мельник, перша заст. голови — Г. Топольниська, друга заст. — Н. Маркевич, секретарка — Р. І. Гуцуляк, касирка — М. Дребит. Контрольна комісія — Є. Лакуста, Д. Александрук, пані Маркевич. Голова кухонного комітету — Р. П. Гуцуляк.

Бажаємо найкращих успіхів проводові Союзу Українок і редакції „Промінь".

Розалія І. Гуцуляк, секр.

ГІЛБЕРТ ПЛЕЙНС, МАН. Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відділу відбулися в Українському Народнім Домі 5-го грудня 1970 р. Збори відкрила голова пані Анна Мимко. Членки заряду здавали звіти з річної діяльности. Предсідницею зборів була пані Анна Кучманюк, секретаркою пані Ліна Котик.

Діяльність відділу: Впродовж року відбулось 9 місячних зборів. Членкині зложили передплати на журнал „Промінь" та подарували $25.00 на уніформи для міської оркестри. Замовили Службу Божу за померших і видали перекуску у Народнім Домі. Членки приготовили випродаж Великодного печива та писанок і ручних робіт, мали гарно вишиту подушку на розігравку.

Цього року ми були вдячні пані Марії Гуляк за писання писанок для нашого т-ва. Раніше була в нас дуже гарна писанчарка пані Савеля Бучій, яка виїхала до Келовни, а яка писала такі мистецькі писанки. Членки приготовили і видали перекуску на один похорон. Давали два рази допомогу для старших віком людей, приготовили обід на храмове свято в Народнім Домі. На День Подяки відбулось Богослуження в місцевій церкві а по нім членки подали перекуску в Народнім Домі. Після перекуски п. Володимир Талпаш, делегат нашої громади на Собор УГПЦ дав звіт з відбутого у Вінніпегу Собору. 15 жовтня членки видали курячу осінню вечерю. Членки нашого товариства належать до місцевого церковного хору під проводом пані Ліни Котик та беруть участь у спільних виступах. Членки ходили з колядою в користь церковної громади.

Заряд на 1971 рік: Голова — Анна Мимко, секретарка — Марія Савчук, касирка — Ліна Котик. Господині — Югаська Бурденюк, Анна Кучманюк, Ольга Журковська. Сестриці — Анастасія Гаврилишин, Юлія Ярема, Анна Сидор. Контрольна комісія — Ліна Госоловська, Катерина Дикун.

Марія Савчук, секр.

Соняшні купелі

Принадні соняшні дні викликають бажання нарозкошуватися соняшними купелями, які сьогодні так увійшли в моду. Одні приймають соняшні купелі для розваги і приємности, інші для здоровя, а ще інші для краси. Хоч сонце корисне, то рівночасно і небезпечно. Приймаючи соняшні купелі, треба бути на осторозі.

Сонце видає видимі і невидимі для ока промені. Видимі — це соняшне світло, що робить день днем. Невидимі — це позафіолетні і позачервоні (теплові) промені. Позафіолетні промені найкоротші і мають найбільшу лікувальну силу. Саме ці промені обсмалюють шкіру навіть у хмарний день або під парасолею коло озера. Позафіолетні промені впливають корисно на скріплення костей в дітей і знищення бактерій на поверхні тіла. Позачервоні або теплові промені найдовші. Вони побуджують кровокружіння у волосних кровяних судинах зараз під шкірою і тим часто усмирюють болі суставів.

З поміркованих соняшних купелів можна багато скористати. Соняшні промені мають лікувальну силу — загально скріплюють здоровля, лікують деякі шкірні недуги, запобігають рахітові, помагають на легку анемію і підносять відпорність проти інфекцій.

Зловживання сонця криє в собі небезпеку. Надмірне діяння сонця на шкіру може викликати соняшний удар, запалення шкіри, екзему, кропивянку, зморщки і передчасне старіння шкіри. Знову новіший погляд медичного світу каже, що шкірний рак може бути спричинений надмірним діянням сонця. Тому з соняшними купелями треба поступати обережно.

Найкраще грітися на сонці поступово кілька хвилин денно спочатку, і то перед полуднем. Треба теж знати, що, купаючися в озері соняшні промені мають більшу силу, бо відбиваються з води і шкіра швидко обпалюється.

Людина — це істота сонця, бо без сонця її життя немисливе. Сонце корисне, але теж і небезпечне, тому треба його помірковано вживати.

УКРАЇНСЬКИМ ДІТЯМ УКРАЇНСЬКІ ЖУРНАЛИ!

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК

для Ваших дітей у народньо-шкільному віці (7—12 років) — це передплата на цікавий, багато ілюстрований місячник

ГОТУЙСЬ

Річна передплата — 5.00 дол.
Ваше замовлення на журналик „ГОТУЙСЬ" вишліть на адресу:

HOTUYS Magazine
2199 Bloor St. West, Apt. 4
Toronto 21, Ont., Canada

Для Ваших дітей в юнацькому віці (12—17 років) передплатіть цікавий, гарний, багато ілюстрований місячник:

ЮНАК

Річна передплата — 6.00 дол.
Ваше замовлення на „ЮНАКА" вишліть на адресу:

YUNAK Magazine
2199 Bloor St. West, Apt. 4
Toronto 21, Ont., Canada

- На Ваше бажання вишлемо Вам БЕЗКОШТОВНО показові числа обох журналів.
- Вишліть Ваше замовлення ЩЕ НИНІ на повище подані адреси!
- Ви маєте свій журнал. Хай Ваші діти мають свій журнал! Допоможіть їм у цьому!
- На Ваше замовлення можемо вислати Вам обидва наші журнали від січня ц. р.

ДОГЛЯД ЗА ОБЛИЧЧЯМ

Питання правильного догляду за шкірою обличчя постійно хвилюють жінок і дівчат. Парфюмерна промисловість випускає безліч різних кремів, лосьйонів, туалетних вод та інших косметичних виробів, проте користуватися ними вміють далеко не всі жінки.

Перш, ніж вдатися до того чи іншого засобу, слід з'ясувати, для якої шкіри він може бути рекомендований. Шкіра обличчя може бути нормальною, сухою чи жирною. Суха шкіра як правило, дуже тонка, гладка, стягнута, часто вкрита лусочкою і здається наче злегка припудреною, ніколи не блищить, має приємний матовий відтінок. Коли її не зм'якшувати кремом, а особливо коли висушувати частим миттям з милом і припудрювати, вона втрачає еластичність, з'являються передчасні зморшки, шкіра старіє.

Нормальна шкіра обличчя як правило, пружна, свіжа, не лисниться, з помірно виявленими порами, добре сприймає більшість косметичних засобів.

Жирна шкіра майже завжди лисниться, пори розширені, зяють, нагадують зовнішнім виглядом лимонну шкурку.

Увечері, перед сном, нормальну і жирну шкіру обличчя слід мити водою хатньої температури з милом.

Якщо шкіра дуже суха і мило її подразнює, його можна замінити висівками — пшеничними, вівсяними чи мигдалевими. Дві столові ложки висівок заливають теплою водою і кашкою, що утворилася, протирають обличчя, залишаючи так на 2—3 хвилини, потім споліскують холодною водою. Висівки можна замінити кукурудзяним борошном чи м'якушем чорного хліба.

Після вмивання суху і нормальну шкіру обличчя змащують живильним кремом на 1—1,5 години; потім знімають рештки крему паперовою хусточкою, залишаючи на всю ніч крем лише під очима. Жирну шкіру обличчя після вмивання перед сном протирають лосьйоном.

Вранці нормальну і жирну шкіру обличчя слід вимити водою з милом, висушити рушником і протерти туалетною водою чи одним з лосьйонів, наведених вище.

Перед виходом на вулицю холодного ранку шкіру вкривають тоненьким шаром нежирного денного крему і припудрюють.

Однак, правильний догляд за шкірою обличчя лише віддаляє природний фізіологічний процес в'янення шкіри, але не відвертає його. Між тим, існує цілий ряд ефективних методів, завдяки яким можна успішно боротися з передчасним в'яненням шкіри, зморшками і надавати їй свіжості, пружності, здорового вигляду.

Перш ніж накласти на обличчя маску, шкіру обличчя старанно очищають (залежно від її властивостей) і роблять протягом 10—15 хвилин компреси.

Для цього готують відвар ромашки чи липового цвіту з м'ятою або відвар листя смородини чи плюща (15 г сухого листя заливають літром окропу, доводять до кипіння, зразу ж знімають з вогню і дають постояти, поки відвар охолоне до температури, яку зможе витримати шкіра). У відварі трав змочують чисту полотняну хусточку, злегка відтискують її і накладають на обличчя, залишаючи відкритими ніс і рот. Через 1—2 хвилини хусточку замінюють іншою, змоченою в холодній воді. Таке чергування роблять 3—4 рази, завершуючи його компресом з холодної води, якщо компреси є самостійною процедурою.

Якщо ж після компресу ви збираєтесь накладати маску, закінчити процедуру треба гарячим компресом. Компрес можна замінити паровою ванночкою, для чого готовий відвар виливають у миску, голову накривають рушником і тримають обличчя над парою 10—15 хвилин. Потім обличчя протирають ваткою і, якщо шкіра суха, її перед накладанням маски злегка змазують живильним кремом.

МАСКА З КАРТОПЛЯНОЇ МАСИ

Одну велику картоплину варять в лушпинні, потім очищають, розтирають і змішують з невеликою кількістю свіжого молока і одним яєчним жовтком. Масу, що утворилася, підігрівають на водяній бані і якомога гарячішою накладають на обличчя. Через 20 хвилин маску змивають гарячою водою і споліскують холодною. Застосовується при будь-якій шкірі.

МЕДОВО-ОЛІЙНА МАСКА

2 ложки меду, 2 ложки олії і 2 ложки яєчного борошна розтирають, перемішують і злегка підігрівають на водяній бані, після чого накладають на обличчя на 20—30 хвилин. Маска змивається теплою водою, потім обличчя споліскується холодною.

ДРІЖДЖОВА МАСКА

У медово-олійну маску додають півпачки хлібних дріжджів, розтирають, доки маса стане однорідною, і накладають на обличчя, попереду підігрівши маску.

Рекомендується для сухої шкіри.

На жирну шкіру накладають таку маску:

Півпачки дріжджів розводять молоком, тримають на обличчі 10—15 хвилин, потім змивають гарячою водою і споліскують холодною.

Добре діють на шкіру обличчя маски з свіжих ягід, овочів і фруктів. Для накладання маски ягоди чи овочі подрібнюються (роздушуються ложкою чи натираються на тертці) і накладаються на шкіру на 20—30 хвилин.

Застосовуючи всі вказані масочки на обличчя, слід одночасно накладати їх на шию.

З накладеною на обличчя маскою рекомендується полежати. Накладати маски треба 2—3 рази на тиждень, періодично змінюючи їх. Тоді вони дають хороший результат.

Велике значення для збереження свіжості і пружності шкіри обличчя мають правильно організований режим, раціональне харчування з додержанням вегетаріанських днів і багатим на вітаміни харчуванням, перебування на свіжому повітрі, обов'язкові заняття фізкультурою і спортом.

Д. Рудяга,
лікар-косметолог.

КІЛЬКА СЛІВ ПРО ДЕКОРАТИВНУ КОСМЕТИКУ

Деякі молоді жінки і дівчата дуже захоплюються використанням гриму в повсякденному житті. На обличчя накладається великий шар крему і рум'ян, неприродно підмальовуються брови і вії. Внаслідок всіх цих „маніпуляцій" обличчя схоже на якусь маску — такими неприродними стають його риси. З'явилися в містах „модниці", які навмисне роблять у волоссі пасмо сивини, вважаючи, що це красиво і сучасно.

А в дійсності це не що інше, як обкрадання того, що так щедро дає природа. Слід пам'ятати і про те, що зловживання косметикою призводить до передчасного старіння шкіри обличчя, викликає зморшки.

Пам'ятайте, що найпрекрасніше — це краса молодості, і її не треба руйнувати.

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Щавлевий борщ

6 горнят волової юшки
1 горнятко городини (цибуля, морква, селера, дрібно покраяні)
½ горнятка маленької картоплі, дрібно покраяної
2 горнятка посіченого щавлю (або більше)
½ горнятка помідорового соку
1 ложечка муки
½ горнятка кислої сметани
1 ложка свіжого кропу, посіченого
сіль і перець до смаку
3 яйці, зварені на твердо

Дати до волової юшки посічену городину разом з картоплею і зварити городину на мяко. Додати щавель і варити пять хвилин. Долити помідоровий сік. Розправити муку в сметані, дати до борщу і ще раз заварити. Посолити і поперчити до смаку. Додати свіжий кріп. Як хто бажає, можна борщ підправити розтовченим часником. Подавати на стіл в глибоких тарілках, у які покласти половину яйця, розкраяного на четверо, жовтками вгору.

Увага — Щавлевий борщ теж підправляють сирими жовтками. До вище поданого припису дати 2 жовтки. Розмішати жовтки, додати трохи борщу і влити до гарячого борщу. По доданні жовтків борщ не повинен більше кипіти. Борщ можна подавати гарячим або зимним.

— — —

Начинювані помідори

Помити достиглі, червоні помідори, зрізати вершок з короною, а серединку вибрати ложечкою, лишаючи стінку на чверть цаля грубости. При тому треба вважати, щоб не ушкодити стінки. Посолити помідорові шкаралупки внутрі і перевернути на тарілку, щоб рідина зійшла. Вибрану пульпу з помідорів посікти або перетерти через ситко, щоб відділити зернятка, і вживати до начинки та підливи.

Начинку приготовити, яку хто бажає. Коли є варене або печене мясо, дати трохи помідорової пульпи, тертої булки, усмажену цибульку і заправити начинку до смаку сіллю і перцем. Начиняти тим помідори, прикриваючи верх тертою булкою, змішаною з маслом. Уложити начинені помідори у вимащену посуду, а дно покрити оставшою пульпою з помідорів. Накрити і пекти в мірній печі (375) 20 хвилин, тоді зняти покришку і далі пекти 10 хвилин.

Замість мяса начинку можна зробити з рижу. Зготовити риж на сипку кашу. Присмажити дрібно січену цибулю і зелений або червоний солодкий перець в маслі і змішати з рижом. Додати трохи тертого жовтого сира, помідорової пульпи і заправити до смаку сіллю, перцем і кропом. Начиняти помідори і пекти як подано вище.

Дуже добрі помідори начинювані яйцями. Приготовити помідори до начинювання, посолити і поперчити внутрі та перевернути. Тоді уложити порожні шкаралупки у вимащену посуду і пекти у мірній печі 10 хвилин. Уважно спустити сире яйце в кожний помідор і верх легко посолити. Пекти у мірній печі приблизно 10 хвилин, або поки яйце не зітнеться.

Начинки до пімодорів можуть складатися з комбінацій ріжних пожив. Наприклад, грибки з мясом і рижом, або комбінація городини — підсмажена в маслі дрібно січена або стерта на терці городина як цибуля, пастернак, селера, солодкий перець, морква. Кожна господиня може виробити собі свою улюблену начинку, відповідно до смаку родини.

— — —

Мігдаловий торт

Терта булка (пересіяна)
1 горнятко спарених мігдалів
4 білки
1 горнятко мілкого цукру

Приготовити круглу квартову форму з турбкою. Висмарувати маслом і посипати тертою булкою. Змолоти мігдали якнайдрібніше. Піч загріти до 300 ступенів.

Убити білки на купчастий шум. Додавати по 2 ложки цукру і вбивати за кожним разом. Домішати змелені мігдали і рівномірно розправити. Виложити масу у форму і пекти 1 годину.

Вихолодити у формі. Звільнити стінки торта ножем і виложити торт на тарілку.

— — —

Смажені ліниві пиріжки

Не раз буває, що господиня розгублена і не знає, що готовити на обід або вечерю. Ті самі страви навкучуються з дня на день. Спробуйте лініві пиріжки на зміну.

До двох горнят звареної і помнятої картоплі дайте ложку масла, ложку сметани, 2 жовтка, ложечку стертої на терці цибулі, яких 2 ложки муки і сіль та перець до смаку. Вимішати все і вихолодити. Тоді приготовити начинку таку, як хто любить. До цих пиріжків добре надається мелене мясо з печені або курки, сир, капуста або гриби. Начинку треба заправити до смаку. Виробляти з картоплі маленькі кульки величини яйця, розплескати, наложити начинки і зліпити. Смажити в гарячім товщі подібно, як смажиться пампушки. Подавати гарячі.

— — —

Суничний джем (з пектіном)

4 горнятки приготованих суниць (2 фунти)
7 горнят цукру (3 фунти)
½ флящинки плинного овочевого пектіну

Суниці перебрати, обриваючи ніжки і чашки; ушкоджену частину відкинути. Помити ягоди і добре сцідити воду. Покраяти на дрібно або частину помяти, а частину покраяти. Відміряти приготовані ягоди на горнятка і дати до глибокого баняка: додати цукор і добре перемішати. Варити на скорім вогні до повного кипіння одну хвилину, мішаючи ввесь час. Сейчас додати пектін і дозволити закипіти, мішаючи ввесь час. Відставити з вогню, мішати через 5 хвилин і відшумувати. Мішання охолоджує варення і запобігає овочам спливати під верх. Злити до гарячих стерелізованих слоїків (слоїки приготовити наперед), покрити топленою парафіною або дати гумку і закрутку та щільно слоїк замкнути.

— — —

(Малиновий джем)

Малиновий джем робимо таким самим способом, як і суничний. Малини найкраще перше перетерти через ситко, щоб відділити зернятка. Міру цукру зменшити до 6½ горнят.

— — —

Вишневий або черешневий джем

Вибрати не надто достиглі вишні або черешні доброго кольору. Дещо кисловатий овоч дає смачніший джем. Вимити вишні і відкинути хвостики. Уважно вибрати кісточки загненим

дротиком. Перекраяти вишні на половинки або четвертинки. Сік з перекраяного овочу зберегти. Варити у власнім соку без води на вільнім вогні 5 мінут. Відмірити зварені вишні на горнятка і дати ⅔ горнятка цукру на горнятко варених вишень. Змішати цукор з овочами і варити на скорім вогні, мішаючи часто. Коли варення густіє і стає прозірне, відставити з вогню. До джему можна дати кілька крапель міґдалового екстракту (¼ ложечки екстракту на 4 горнятки овочів) для піднесення виразнішого смаку вишень.

Зливати гаряче варення у гарячі стерелізовані слоїки і зараз покрити топленою парафіною. Перетримувати в холоднім сухім місці.

— — —

Рабарбаровий і суничний джем

2 горнятки рабарбару, покраяного на пів цалеві кусники
2 горнятки суниць, розімнятих
3 горнятки цукру

На джем найкраще вживати червоного роду рабарбар. Посипати покраяний рабарбар половиною цукру і дозволити постояти 1 до 2 годині. Почищені і сполоскані ягоди розімняти, додати до рабарбару разом з рештою цукру. Варити, мішаючи ввесь час, щоб цукор розтопився. Варити на скорім вогні, мішаючи час від часу, аж маса зачне гуснути і сируп скапує з ложки великими відламками. На постійно скорім вогні це повинно забрати 20 мінут. Зілляти варення в гарячі стерелізовані слоїчки і закрити.

СКІЛЬКИ ЧАСУ ТРЕБА СПАТИ

Спостереження показали, що потреба у сні в окремих людей різна. Якщо новонароджені сплять близько 20 годин на добу, то шестимісячна дитина — вже приблизно 14 годин. Після чотирьох років дітям рекомендується спати по 12, в десять років — не менш як 10 годин на добу. Для старшого шкільного віку і для дорослих людей нормою сну вважаються 7 — 8 годин на добу. Старі люди задовольняються і шестигодинним сном.

Безумовно, від цих прописних істин є відхилення. До нас дійшли відомості, що, наприклад, Наполеон, Петро Перший спали по 5 — 6 годин на добу і, незважаючи на це, зберігали велику енергію і працездатність.

Однак такі люди — рідкісний виняток. На якийсь час можна себе обмежити у тривалості сну, але, як правило, це супроводжується пониженням працездатності.

А тому економія на сні себе не виправдовує. Краще так оргнізувати свою роботу, відпочинок, щоб мати значний виграш у часі.

Проблиски історії

Перший поїзд у Ванкувері

13-го червня 1886 р. Ванкувер був масою тліючого румовища. Пожар спричинив не тільки велику шкоду, але й замішання, бо перший трансконтинентальний поїзд СіПіАр мав прибути до Порт Муді 4 липня. Пороблено заходи продовжити залізну дорогу до Ванкуверу і прибуття першого поїзду мало бути великою урочистістю. Відбудову міста, що лиш на кілька тижнів перед пожаром було інкорпороване, проведено в рекордовому часі. Коли перший поїзд заїхав, пихкаючи, 23 травня 1887 р., нове місто представляло веселий вид із смерековими арками, ґірляндами і прапорами. СіПіАр здійснив свої пляни плавби через Тихий Океан паровими кораблями і 3.000 тоннова Абіссинія відплила з Йокогами з пасажирами першої кляси і вантажем чаю. Вона переплила Пацифік за 13 днів і її пасажири прибули до Монтреалу за 27 днів після виїзду з Японії. Абіссинія привезла теж першу транспацифічну пошту і перший вантаж шовку.

К. С.

РАДИКУЛІТ ЛІКУЮТЬ ПІД ВОДОЮ

Новий метод лікування дискогенного грудного і поперекового радикуліту вперше застосували у фізіотерапевтичному відділені республіканського госпіталю Міністерства внутрішніх справ УРСР. Цікаво, що за своєрідні ліки при цьому правила власна вага людини.

Занурений у ванну з трохи підсоленою водою хворий з допомогою спеціяльних пристроїв має провиснути у ній, не торкаючись дна. Під вагою тіла хребці розходяться і не тиснуть на ущемлені нервові волокна.

Процедура триває кілька хвилин. Потім на хворе місце, накладають широкий напівжорсткий пояс, який знімають лише під час сну.

Ю. Фурманов,

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС

Голова Управа Союзу Українок Канади виписує ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС на П'ЄСИ для МОЛОДІ.

Маємо на увазі короткі драматичні твори: одноактівки для

а) шкільної молоді або

б) юнацтва.

Запрошуємо всіх наших письменниць і письменників, які розуміють вагу і потребу драматичного слова для молоді, взяти участь у цьому конкурсі.

Термін конкурсу: до кінця грудня 1971 року.

Перша нагорода: $100.00.

Друга нагорода: $75.00.

Третя нагорода: $50.00.

Конкурсові твори просимо надсилати у трьох примірниках під псевдонімом, подаючи своє справжнє прізвище у запечатаній коверті, на адресу Головної Управи Союзу Українок Канади:

Ukrainian Women's Assosiation of Canada
620 Spadina Ave.,
Toronto 4, Ont.

Головна Управа
Союзу Українок Канади

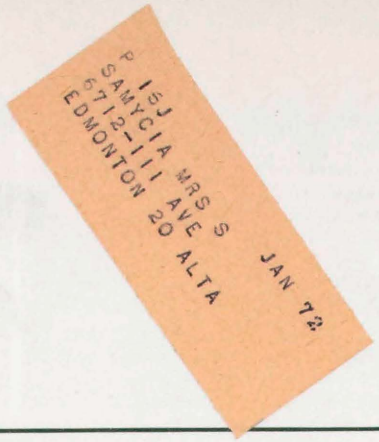

ТИМ, ЩО ЛЮБЛЯТЬ ВИШИВАТИ

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

так називається книжка вишивок і стібів, написана в англійській мові. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, доріжок, рушничків з показником кольорів ниток. Є взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Ціна $4.00

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA
620 Spadina Ave., Toronto 4, Ont.

ЩОЙНО ВИЙШЛА З ДРУКУ ЦІННА ПРАЦЯ ПРОФ. Д-Р Н. ПОЛОНСЬКОЇ-ВАСИЛЕНКО

„ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ"

Цікава змістом, цінна історичним минулим, в якім насвітлено найбільш видатні постаті українських жінок дала нам авторка працю, а зокрема в 1060-ліття смерти Великої Української Княгині Ольги, якій присвячено поважну частину в розділі книжок доби. Головні розділи книжки:

Жінки княжої доби
Українські жінки Литовсько-Польської доби
Жінки доби Гетьманщини
Українські жінки XIX—XX ст.

Книжка дуже гарно видана, на дорогім папері, багато ілюстрована в мистецькій полотняній оправі. Стор. 160. **Ціна . . $6.00**

Замовляти в Союзі Українок Канади на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA
620 Spadina Ave., Toronto 4, Ont.

ВИ ВЖЕ ЗНОВ МОЖЕТЕ НАБУТИ

куховарську книжку п. з.

THE ART OF COOKING — UKRAINIAN STYLE

Вже вийшло 5-те поправлене видання.

Ціна $2.50 з пересилкою.

Замовлення посилайте на адресу голови відділу ім. Л. Українки

Mrs NANCY WOROBETS,
2680 Bainbridge Ave.
Burnaby 2, B. C.

ТРИ СИЛЬВЕТКИ

В цій книжці широко описано про життя і творчий шлях Марка Вовчка, Л. Українки і О. Кобилянської. Поручуємо „Три сильветки для прочитання членкам, для тих, що будуть готовити реферати, для спільного читання на вечорах.

Цю книжку опрацював кілька років тому проф. Леонід Білецький. До редакції „Промінь" звертаються поодинокі читачі за інформаціями за подібними матеріялами. Щиро поручаємо її всім зацікавленим

Ціна її $1.50.

З а м о в л я й т е

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
620 Spadina Ave.
Toronto 179, Ont.

НОВИЙ КОЛЬОРОВИЙ ПОРТРЕТ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Розміром 14x19 в натуральній і зеленавосиній барвах, спеціяльно виданий у 100-ліття народин поетки, надається для заль, шкільних кляс, інституцій, бібліотек та бюр — роботи мистця **Галини Когуської.**

Ціна $3.00 з пересилкою.

Замовлення разом з переказом посилати на адресу:

Mrs. N. Kohuska
P. O. Box 3551 Sta B.
Winnipeg 4, Man. Canada.